

© Per Olsen (2003)

Frigørelsens hylen – den amerikanske beatgeneration

Peter Laugesen skriver i digtet 'Poetik': 'Vi hørte hylet fra Amerika/og fes forvirret rundt på vejene/eller gravede huler i den billige ende af byerne/sov i trappeopgange og læste Spillane og Rimbaud/i cafeterier og kaffebarer/mens den danske højmodernisme lagde sin klamme/spændetrøje/ ned omkring alt hvad der viste sig over jordens overflade/Kunst er det rene lort/og græsset skal nok komme op igen/selv om der gydes asfalt på jordskælvene/og æstetikken kører sine tanks i stilling/på 27. kartoffelrække' (*Vindens tunge*, 1986).

Det hyl, der gav genlyd hos Peter Laugesen helt ovre på den europæiske side af Atlanterhavet, blev udstødt i 1956 af den amerikanske beatdigter Allen Ginsberg. Hans *Howl* (1956) er et af de berømtede digte i nyere amerikansk lyrik, og indledningen lyder: 'I saw the best minds of my generation destroyed by madness, starving/hysterical naked'. Og det fortsætter i Erik Thygesens danske oversættelse: 'slæbe sig gennem negergader ved daggry på jagt/ efter et hidsigt fix,/hipstere med engleansigter tørstende efter/ den urgamle himmelske forbindelse til/ stjernerdynamoen i nattens maskineri,/ som fattigdom og pjalter og huløjede og høje/sad oppe og røg i det overnaturlige mørke/i koldt vandslejligheder svævende tværs over/ storbytage i jazzmeditationer'. Louis Simpson skrev en parodi med titlen *Squeal* ('Hvin', 'Piv'), hvis første strofe lyder: 'I saw the best minds of my generation/Destroyed – Marvin/Who spat out some poets; Potrzebie/Who coagulated a new bop literature in fifteen/Novels; Alvin/Who in his as yet unwritten autobiography/Gave Brooklyn an original *lex loci*.' (*Selected Poems*, 1965). Og i Danmark polemiserede jazzkritikeren Birger Jørgensen, inspireret af *Howl*, i slutningen af halvtredserne i *Jazzbladet* mod Jørgen Nashs introduktion i Radioens Jazzklub til Jazz & Poetry-fænomenet og beatgenerationen: 'Jeg hørte en af mit slægtleds forvirrede/hjerner slå 'Radioens Jazzklub' ihjel/mens den slæbte sig gennem neger-/gaderne og tredivernes danske jazz og/ gamle PHs poesi/kerubisk lydende melankolske fidusmager/i fyr og flamme for noget, som tyde-/ligvis var ham fremmed...' ('Nash & jazz & gas & poesi...', *Jazzbladet*, december 1959).

Ironisk nok var det de selv samme, klamme højmodernistiske spændetrøjer, som Laugesen skriver om – Klaus Rifbjerg og Villy Sørensen – som i deres første redaktørår af tidsskriftet *Vindrosen* (4, 1959) – et temanummer om USA – bringer dels en oversigtsartikel om *The Beat Generation*, dels en oversættelse af *Howl* og nogle Ferlinghetti-digte, samt Villy Sørensens positive anmeldelse af Kerouacs *De underjordiske*.

Beatdigterne har de seneste 10-15 år været genstand for et massivt opbud af biografier, lovprisning og forherligelse i nostalgiske memoarer, men knap så megen analyse og fortolkning, så der er tale om en (litteratur)historie som langt fra er slut endnu. De fleste er enige i, at hovedværkerne er Allen Ginsbergs *Howl* (*Hyl*, 1956), Jack Kerouacs *On the Road* (*Vejene*, 1957) og William S. Burroughs *Naked Lunch* (*Nøgen frokost*, 1959), og at forfatterne i disse værker fremtræder som henholdsvis profet, mytolog og avantgardist. Men mange andre beatforfattere kunne nævnes: Neal Cassady, Gregory Corso, Lawrence Ferlinghetti,

Brion Gysin, John Clellon Holmes, Herbert Huncke, Bob Kaufman, Philip Lamantia, Michael McClure, Peter Orlovsky, Gary Snyder, Carl Solomon, Lew Welch og Philip Whalen m.fl. Om de kvindelige beatforfattere: se indledningen i *Frigørelsens hylen. En bog om den amerikanske beatgeneration* (Syddansk Universitetsforlag, efterår 2004).

Allen Ginsberg (1926-97) er den ene af de tre beat-ikoner. Den anden er Jack Kerouac (1922-66), hvis *Vejene* udkom i 1957, men er skrevet seks år tidligere. Det er ham, der i 1948 gav navn til *The Beat Generation*. Og den tredje er alle syrehoveders stamfar William Burroughs (1914-97), der skrev *sin* gennembrudsroman, som foregår i et krast realistisk univers med narkomaner, ludere og bøsser, og hvor han anvender en montageagtig *cut up-* og *fold in-*teknik, der kombinerer hans egne og andres tekster i en bevidst brug af de derved frembragte associationer: 'Jeg kan mærke strissere i luften derude, mærke hvor de nærmer sig forsigtigt for at slutte ringen, anbringer deres luskede stikkerfælder, nynner stille over min ske og pipette som jeg smider væk ved Washington Street Station, hopper over en korsbom og to trapper ned ad jerntrinene, springer på et nordgående A-tog ...'.

Fælles for de tre nævnte kanoniserede værker er hovedpersonerne, der bevidst har sat sig uden for samfundsnormerne ved at eksperimentere med personlige, seksuelle, sociale og politiske konventioner, som en protest mod 50ernes akademiske, elitære amerikanske 'Establishment'. Værkerne spejler de udstødtes, de forbandedes – outsiders og randeksistensernes – USA, et samfund med euforiserende stoffer, seksuelle eksperimenter og alternative livsstile. Et 'hyl' eller protestbrøl mod Eisenhowers Amerika for at opnå et friere og dybere liv. Selve ordet 'beat' har en dobbelt eller tredobbelt betydning: 'slået ud', 'nede', 'flad', 'udmattet', 'udpumpet', 'på bunden', 'udstødt', 'gennemtævet', og 'ekstatisk', 'salig', og jazzens (beboppens) skæve taktslag. Ordet blev brugt af de udstødte, ludere, lommetyve, forbrydere, narkomaner og pæderaster i det subkulturelle vejkræds ved Times Square i New York. Disse litterære læderjakker og vejbumser er en gruppe, der både i bogstavelig og billedlig forstand står uden for samfundet og de intellektuelle akademier. De er *hipsters* (Norman Mailers udtryk), personer der har lært sig negerens kunst at leve farligt, på kanten af loven, de er moderne revolutionære. Hipsteren er et produkt af det farvede jazzmiljø. Den hvide klarinettist Mezz Mezzrow, som bestræbte sig på at leve som neger, forklarer ordet 'hip' i 30ernes Harlemslang: 'han måtte se at få æggen slebet endnu mere på alle kanter, han måtte se at blive smartere og skarpere og bedre i stand til at klare sig i enhver situation, han måtte se at blive mere *hip*.' Beatsproget er et særligt lingo påvirket af sort, amerikansk talesprog og blev især brugt af jazzmusikere som slang for fattigdom, afkræftethed og udtømthed som i bluesangerinden Bessie Smiths udgave af *Nobody Knows You When You're Down And Out* (jf. også George Orwells *Down and Out in Paris and London* fra 1933). Beatgenerationen signalerer en fornægtelsens filosofi, desperationen hos en gruppe mennesker, som er trætte af at leve, før de er begyndt at leve, en desperation, som udviklede sig til et oprør mod alle politiske og litterære former, med en personlig holdning, hvis sproglige udtryk ikke fandtes i det 'normale' ordforråd ('bread', 'cat', 'cool', 'dig', 'flip', 'grass', 'grease', 'hip', 'hipster', 'kicks', 'pad', 'square', 'tea' m.fl.).

Beatgenerationen fik allerede starten i 1950erne modspil fra den dominerende akademiske litteraturkritiske og -teoretiske bevægelse *New Criticism*, der havde fremhævet litteraturens autonomi, dvs. det at den ikke kunne reduceres hverken til forfatterens

intention eller til parafrase, fordi den litterære tekst forstås som en spændingsfyldt og organisk totalitet – et 'upersonligt' udsagn opbygget af paradokser og ironi.

Beatforfatternes radikale angreb på de litteraturteoretiske koder og de fremherskende sociale diskurser, med brugen af pastiche og tematiseringer af narkomani, sadomasokisme og sex – som eksempelvis i Burroughs' bøger – harmonerede ikke med den nykritiske kanon.

Beatnik-revolutionen er måske i virkeligheden en subkulturel livsstilsrevolte, en romantisk bohémekultur, snarere end en litterær og kunstnerisk revolte. Den er måske snarere en vision end en idé. Der er tale om nye oplevelsesformer, livssammenhænge og adfærdsmønstre, som handler om social frasigelse, kunstnerisk integritet og frivillig fattigdom.

Historisk skal den ses på baggrund af Amerika i sen-fyrrerne og tidlig-halvtredserne. Efter 1. verdenskrig opstod *The Lost Generation* (i Danmark kaldet 'Årgangen, der måtte snuble i starten'). Beatgenerationen udgør en slags parallel hertil (den første er 'fortabt', den anden kun 'slået ud'). Her skal den socialhistoriske baggrund kun skitseres stikordsagtigt. Man kan pege på atombomben (flyet Enola Gay kastede atombomben 'Fat Boy' over Hiroshima den 6. august 1945), Koreakrigen, McCarthy-årene 1950-55, HUAC-kommissionen med dens kommunisthætz (*House of Unamerican Activities Committee*), massemediernes dominans (USA får farve-tv i 1951), Marshall-hjælpen til Europa 1948-51, Koreakrigen 1950-53 (ouverture til Vietnamkrigen 1963-73), Suezkrisen 1956, Sovjets besættelse af Ungarn i 1956 og Sputnik som russerne sender i kredsløb i oktober 1957, materialismen, kommercialismen og konformismen, middelklasseværdierne (gud, nation og familie) repræsenteret af f.eks. Sloan Wilsons *The Man in the Grey Flannel Suit* (1955), de småborgerlige 'mappedyr', 'hvidflipperne', 'slipsedrengene', 'the corny squares', osv. Uden for og i modsætning til 'the American Way of Life' står den 'cool(e) beatnik' og 'hipsteren' ('den indviede'), der reagerer med 'disengagement', afvisning, frigørelse og en modkultur som søger en identitet hos marginaliserede grupper som negre, jøder, narkomaner, bøsser og jazzmusikere. De er selv – ironisk og vittigt – blevet kaldt 'the men in the grey flannel t-shirts'. Nogle mere teoretiske vinkler på beatfænomenet er givet af Norman Mailer i hans essay om 'The White Negro', (1957), i Kenneth Rexroths 'Disengagement: The Art of The Beat Generation' (1957), Alan Watts' 'Beat Zen, Square Zen, Zen' (1958), i Lawrence Liptons 'The Holy Barbarians' (1959) og i John Clellon Holmes' 'The Game of the Name' (1965). Midt-halvtredserne er samtidig de spirende masse- og ungdomskulturers fremkomst: film (James Dean, Marlon Brando), rockmusik (Elvis Presley) og mode (blue jeans, t-shirts), hvor *teenageren* kan få sin lystopfyldelse hér og nu.

Burroughs, Kerouac og Ginsberg fandt sammen allerede i 1944, hvor de delte en lejlighed i New York, i et subkulturelt vejkræds med narkomaner og småkriminelle på Times Square, bohémere i Greenwich Village og de intellektuelle på Columbia College uptown Manhattan. Nogle af dem hørte til generationen af veteraner fra 2. verdenskrig, der fik et par gratis universitetsår på regeringens regning. Senere mødte de tre Neal Cassady og Herbert Huncke i 1946, Carl Solomon og Philip Lamantia i 1948, Gregory Corso i 1950 og Ferlinghetti og Peter Orlovsky i 1954. Tidsmæssigt spænder beatgenerationen over tidsrummet 1944 til 1962. Den første fase (før 1956) er undergrundsfasen, den anden fase

(efter 1956) er den, hvor the Beats er blevet offentlige personer og har fået mediernes bevågenhed (fra udgivelsen af *Howl* til Kerouacs *Big Sur*). Et andet sluttidspunkt kunne være 1965 – Vietnamkrigens start. Den er både en generation, en litterær retning, en modkulturel bevægelse og en livsstil.

Æstetisk blev oprøret mod den herskende æstetik og poetik mest synlig i fyrrenes og de tidlige halvtredseres amerikanske avantgarde, den såkaldt 'abstrakte ekspressionisme' i malerkunsten, som en hel del New York-digtere og intellektuelle begyndte at interessere sig for. For dem var dét at male en handling ('action painting' eller 'drip painting'), en spontan og intens handling, en oplevelse eller proces snarere end et færdigt objekt. Oprøret kunne ses i den energiske aggressivitet en Jackson Pollock fremviste når han med heftige gebærder smed maling på et kæmpemæssigt lærred bredt ud på jorden. Pollocks drypmaleri var et forsøg på en kropsliggørelse af surrealisternes automatskrift. De store formater, den frie malemåde, det tykke farvelag blev koblet med en ny spontanitet i følemåde og udtryk, og den var baseret på en hang til udforskning af tilfældet, det uventede og på et ønske om at gengive følelser direkte gennem billedets ekspressive potentiale. Pollocks kinetiske, bevægelsesenergiske stil forbandt ham med bebop-jazzen og beatdigterne. Hans 'dripping'-teknik er hentet fra ritualer, hvor indianerne under ekstatiske dansebevægelser spildte farvet sand på jorden og således forsøgte at udtrykke magien. Her var en mand som stillede sine indre stigmata fysisk og metaforisk til skue. Pollock, Mark Rothko, Larry Rivers og andre 'abstrakte ekspressionister' vendte sig bort fra 30er-kunstens politiske engagement og den dermed forbundne figurative realisme, for i stedet at koncentrere sig om de energier som fandtes i det ubevidste. Her var de indvandrede europæiske surrealistere en afgørende inspiration, især deres optagethed af 'automatisk' maleri. Parallele eksperimenter med 'automatskrift' skulle vise sig at blive en af beatdigternes mest berømte, frisættende æstetiske teknikker. En teknik som gjorde krav på sandhed og autoritet, fordi den gav adgang til forfatterens 'åbne og nøgne hjerte'.

De litterære beatniks ønskede at erstatte kunstværket med den autentisk oplevede verden, men stillede sig dog også tilfreds med et digt af den alkoholiserede walisiske forfatter Dylan Thomas, en saxofonsolo af den narkotiserede, sorte jazzmusiker Charlie ('Bird') Parker eller et 'drip'-maleri af Jackson Pollock.

Jack Kerouacs *Vejene* skildrer i en ubrudt, frit associerende stil en moderne odysse tværs gennem det 'underste' Amerika: fra østkysten til vestkysten og tilbage igen via Mexico og New Orleans (syd-nord). 'Go West, young man', lød det 100 år tidligere. Personerne er – i bogstavelig og billedlig forstand på farten – de *undervejs*. Jeg-fortælleren er Sal Paradise, der beretter om sin og Dean Moriartys alternative dannelsesrejse. Dean er den naive og umiddelbare, som den sentimentale og reflekterende Sal ser op til. Allerede i begyndelsen af romanen beskrives Dean og hans menneskesyn: 'de eneste mennesker, der siger mig noget, er dem der er skøre, dem der er skøre efter at leve, skøre efter at snakke, skøre efter at blive frelst og som vil have det hele på én gang, dem der aldrig gaber eller siger noget banalt, men som brænder, og brænder og brænder som fantastiske gule romerske lys der eksploderer som edderkopper ud over stjernerne, og inde i midten kan man se det blå lys eksplodere og alle mennesker siger: – Åhhh! Hvad var det nu man kaldte den slags unge mennesker i Goethes Tyskland?' Der er ingen egentlig handling i romanens fire dele, der er splittet op i en række enkeltstående scenarier, – den er struktureret som et frit

associerende, rytmisk-musikalsk sprogligt udtryk. Bogens fokus er på de to hovedpersoner, som på forskellig vis er hinandens modsætninger – set i et mere overordnet tematisk og mytologisk perspektiv. Sal(vatore) repræsenterer længslen efter frelse og det himmelske paradis, den livsglubske Dean det jordiske. Sal er den intellektuelle livsangste, der nærer en drøm om det tabte paradis (med romanens ord 'sad'), Dean er handlingens mand, livsnyderen – en engel, der fornægter sit fald (med romanens ord 'mad'). Han er bundet til døden (Moriarty, jf. 'mors', lat. for død), men vælger udødeligheden og ikke evig ungdom (lige som i den græske myte om Eos, daggryets gudinde). For Sal er han både djævel og kristus, både frister og forløser. Beskrivelsen af Dean er næsten en moderne heltelegende, men hvor *Parzival* i 1200-tallet jagter den hellige gral, jagter *Dean* sine 'kicks' (lystopfyldelser): kvinden, negeren, stofferne og jazzmusikken. Bogen handler om at skrælle sig ind til alternative eksistentielle, sociale og kulturelle vilkår, og den slutter: '(og når) ingen, ingen aner, hvad der skal ske med nogen, andet end alderdommens fortabte pjalter, så tænker jeg på Dean Moriarty og jeg tænker endda på gamle Dean Moriarty, den far vi aldrig fandt, jeg tænker på Dean Moriarty.'

Kerouac drømte om en såkaldt 'spontan prosa' og en 'theory of breath as measure', og han skrev faktisk to programartikler om den nye spontane og tilsyneladende regelløse skrivemåde, der kan minde om surrealisternes 'automatskrift': 'Skriv uden bevidsthed, i halvtrance (...) skriv ophidset, hurtigt og med kramper følgende orgasmens love (...) tap af dig selv sangen om dig selv.' I 'Belief & technique for modern prose' opregner han 30 hovedpunkter for denne nye prosa, – et af dem lyder: 'Fjern litterære, grammatiske og syntaktiske forhindringer'. Denne spontane improvisations-prosa ('bop-prosody'), inspireret af bebop-jazzen, har en udpræget talesprogs karakter, hvor åndedrættet og vejtrækningen – lige som hos blæseinstrumenterne – spiller den væsentligste rolle. *Vejene* er et sprogligt udtryk for denne ny prosa, og hans næste bog (*De underjordiske*) er endnu mere radikal. Selv skriver Kerouac, at romanen er komponeret efter Dostojevskijs *Optegnelser fra et kælderdyb*: 'Stilen er, tror jeg, fremtidens stil', og i denne, der nærmer sig bevidsthedsstrømmens, reducerer Kerouac tegnsætningen for derved at holde sproget, skriften og spontaniteten flydende. Læs f.eks. fra s. 22, linje 13 til s. 25, linje 27 i den danske oversættelse (1959; se B.J.s 'Parker og Monk i ny belysning', *Jazzbladet*, maj 1959), der udgør én lang associativ sætning – et improviseret åndedræt, inspireret af jazzens frasering – uden om de gængse litterære, grammatiske og syntaktiske forhindringer. Også Ginsbergs idé om 'breath unit', Burroughs' 'cut up'-metode (en manipulering af tekster, der klippes op og kombineres med andre tekster og andre mediers tekster) og McClures 'beast language' skal ses i denne sammenhæng. 'Permanente Parekbase' ('Endeløs/uendelig digression') var Friedrich Schlegels berømte definition på romantisk ironi (Fragment 668), og fra Lawrence Sternes *Tristram Shandy* til Paul Austers *City of Glass* og Nicholson Bakers *The Mezzanine* har 'et cetera-princippet' været en væsentlig narrativ praksis i moderne episk litteratur. I en dansk kontekst kan man – uden sammenligning i øvrigt – tænke på bl.a. Baggesens labyrintiske prosa og Ewalds første Arendse-afsnit i *Levnet og Meeninger* (1775): 'Havde jeg da og en Arendse?'. Det er for længst blevet godtgjort, at begge Kerouacs værker var længe undervejs med flere versioner. 'Spontanitets'-æstetikken har dybe rødder i amerikansk kunstnermytologi og er for så vidt konventionel. Den mandlige amerikanske kunstner har, siden Ralph Waldo Emerson

selvscenesat sig som 'arveløs' – uden 'fædre' og 'mødre' og deres historie. Ginsbergs selvbiografiske homoseksualitet kan også ses som en funktion af denne mytologi.

Sideløbende med beatforfatterne på østkysten arbejdede en gruppe forfattere på den amerikanske vestkyst (North Beach, San Francisco, og Venice West, Los Angeles) med at skabe The San Francisco Poetry Renaissance (Kenneth Rexroth, Kenneth Patchen, Robert Duncan, William Everson, Philip Lamantia, Gary Snyder). Her eksisterede allerede et kunstnermiljø med stærke elementer af både pacifisme og anarkisme omkring Kenneth Rexroth. Den gamle anarkist og erotoman Henry Miller havde slået sig ned i Big Sur (og skrev senere forord til Kerouacs lille roman af samme navn. Millers bøger minder om beatforfatternes selvbiografiske odysseer, og han leverede noget af det samme non-konforme oprør mod trummerummen og avlede en rastløs energi og et eksistentielt, ustyrligt livsbegær som beatgenerationen delte og kunne genkende; det fremgår bl.a. af hans *Sexus* (1950): 'At kunne give sig selv fuldt og helt er den største luksus, livet kan skænke os. Sand kærlighed begynder først ved dette punkt.' (...) 'Der findes et andet rigere liv hinsides det personlige, men der er ingen mulighed for at kende det, hvis man ikke først har gennemtravet den personlige jungles højder og dybder. For at blive den store elsker, magnetisøren, magikeren, verdens blændende brændpunkt og inspiration må man først have oplevet den grundlæggende visdom det er at være den fuldkomne tåbe.' På vestkysten blev der arrangeret lyrikoplæsninger, jazzkoncerter og satiriske sketches, ligesom man genoplivede en tidligere tradition (fra Langston Hughes i 30'erne) med at fusionere tekst og musik: *Jazz & Poetry*. Det berømteste oplæsningsarrangement blev afholdt 7. oktober 1955 med Six Poets at the 6 Gallery, et kunstgalleri i San Francisco, hvor Ginsberg for første gang læste *Hyl* op for 150 begejstrede tilhørere.

Langdigtet er struktureret i tre dele i den whitmanske, retoriske tradition ('I sing my body electric'), samt en fodnote. En kritiker er kommet til at kalde *Howl* for det bedste, der er sket for angelsaksisk lyrik siden T.S. Eliots *Fire kvartetter*, andre har kaldt digtet for ord-diarré. Det er en performativ lyrik, dvs. et digt i et *talt*, levende sprog præget af åndedræt, vejrtrækning, krop, retorik og gentagelser – jf. Peter Laugesens udsagn i kataloget til *Allen Ginsberg. Fotografier 1947-87*, 1987: 'Målestokken, versemålet, er åndedrættet. Hvor meget kan man sige i eet drag?' Denne lyrik er knyttet til den sociale live-oplæsning, den ofte lidenskabelige opførelse, og dermed til en kropslig og rytmisk musikalitet. Ginsbergs digt er et signalement af det amerikanske efterkrigstidssamfund. Første del er en symptombeskrivelse af miljøerne, samfundet, områderne, personerne, hvor Amerika er døden, og subkulturerne livet. Anden del består af spørgsmål om hvordan og hvorfor det kapitalistiske amerikanske samfund ('Molok') er blevet sådan, og en forklaring på årsagerne. Tredje del skildrer det bevidste valg af sindssygen: 'Carl Solomon', som digtet er dediceret til, lod sig frivilligt indlægge på et sindssygehospital som en sund i et sygt samfund, og den afsluttende fodnote understreger, at 'Verden er hellig! Sjælen er hellig! Huden er hellig!/Næsen er hellig! Tungen og pikken og hånden/og røvhullet er hellig!'

Lawrence Ferlinghetti, poet, oversætter, redaktør, udgiver og indehaver af boghandelen City Lights Books, fik Ginsberg til at udgive digtet i 1956. Udgivelsen førte til en pornografianklage, men den blev i sidste instans afvist af dommer Clayton Horn ved Byretten i San Francisco: '*Hyl* er ikke efter min opfattelse uden den mindste forsonende sociale værdi. Førstedelen af *Hyl* indeholder et billede af en mareridtagtig verden, en

anden del er et anklageskrift rettet mod elementer i det moderne samfund, som underminerer den menneskelige naturs bedste kvaliteter: Disse elementer er i denne fremstilling først og fremmest materialisme, konformitet samt en teknisk udvikling der opfattes som krigsrettet. Tredje del rummer et billede af et individ som af forfatteren i særlig grad opfattes som repræsentativ for en generel tilstand.'

I forlæggelse af Ginsbergs idéer om at bringe digtning og stemme sammen igen, så også Ferlinghetti den samtidige populærmusik – ikke kun jazzen – som et formidlende led: 'Jeg har prøvet at lave en slags gadepoesi; det er et spørgsmål om at få lyrikken ud på gaden igen, hvor den engang holdt til, ud fra klasseværelset, ud fra deklamationsundervisningen – ja, faktisk – bort fra den trykte bogside (...) The Beatles, for eksempel, eller hos Bob Dylan eller alle de engelske folkesangere – hvad er det, de har fået fat i?'

Med Ginsbergs digt og pornografisagen der fulgte i dets kølvand blev massemedierne i USA interesseret og medvirkede til fremkomsten af en ny forfattergeneration karakteriseret ved en æstetik der blev sat lig med forfatterens livsførelse. Beatgenerationen blev født som kulturfænomen. Det skete f.eks. gennem det nye mandeblad *Playboy* i 1958 og i fotougebladet *Life* i 1959, som begge hæftede sig ved forfatterens formodede promiskuøse livsførelse. En antagelse baseret på forestillinger om, at disse forfatteres skrifter var selvbiografiske, forestillinger som Ginsberg og Kerouac i nogen grad spillede op til og opmuntrede gennem deres hyppige offentlige optræden som performere af egne tekster eller gennem interviews i medierne.

Efter udgivelsen af *Hyl, Vejene og Nøgen frokost* kom ordet 'beat' til at betyde alt hvad der var imod amerikanske middelklasseværdier, men senere mistede begrebet helt sin præcise, tidligere betydning som subkultur – det lukkede inderkredssprog, som blev brugt om beats, bohømer og revolutionære – bl.a. på grund af kulturindustriens populariseringer og parodier, og ordet blev brugt om den tidlige hippiebevægelse som 60ernes dionysisk-ekstatiske modstykke ('Turn on, tune in, drop out') i modsætning til 40ernes og de tidlige 50eres apollinske kultur. Norman Mailer kalder generationen for 'the hip generation', Ginsberg kaldte den 'the Subterraneans', Kerouac kaldte den 'the Bop Generation', mens John Clellon Holmes så den som en slags amerikansk udgave af eksistentialismen. I en artikel i *Playboy* forsøgte Kerouac at forbinde ordet med 'beatitude' (lyksalighed) og 'beatific' (salig) og derved give begrebet en åndelig dimension.

Gregory Corso har beskrevet beatforfatterens æstetik som 'the use of mixtures containing spontaneity, 'bop prosody', surreal-real images, jumps, beats, cool measures, long rapid vowels, long long lines, and the main content, soul.' Denne litterære æstetik har overordnet to væsentlige forudsætninger. Den ene er de tidlige europæiske avantgardebevægelser som dadaisme og surrealisme. Den anden er jazzmusikken, der undergik en radikal udvikling i 40erne og 50erne (bebop og cool) med Charlie Parker, Dizzy Gillespie, Bud Powell, Kenny Clarke, Thelonious Monk og Miles Davis som virtuose og eksperimenterende stilskabere. Parkers stil er især karakteriseret ved ofte ekstremt hurtige tempi, lange, virtuose sololinjer og kompleks polyrytmik (lyt til f.eks. *The Complete Savoy Sessions* 1-3). Den sorte forfatter Ralph Ellison sagde om Parker: 'Bird was thrice alienated: as Negro, as addict, as exponent of a new and disturbing development in jazz' ('On Bird, Bird-Watching, and Jazz', *Shadow and Act*, 1972). Gillespies stil er især

karakteriseret ved en eksperimenteren med nye akkordfølger, der skabte en bi- eller polytonal fornemmelse, som i samtiden ofte blev fremstillet som et udtryk for at jazzen også havde sin avantgarde (*The Complete RCA Victor Recordings*); og endelig udviklede Miles Davis o. 1950 cooljazzen, som var en rolig, harmonisk og følelsessikker musik med et avanceret repertoire, komplekse forløb og balance mellem arrangement og solistiske indslag. Cooljazzens bløde, svale klangflade og dens lyse og tørre tone betød en ny ensemblestil med gennemkomponerede numre og en enkel rytmik modsat beboppens aggressive musik (*The Complete Birth of the Cool*). Hvad Kerouac indoptog i *Vejene* og især i *De underjordiske*, der kan læses som ét langt prosadigt, var den improvisatoriske friskhed, kompleksitet, energi og spontanitet, der kunne udlægges som en tilnærmelse til hans sproglige ideal om 'spontaneous prose' og 'bop prosody'. Kerouac prøvede at skabe en særlig prosastil, der skulle afspejle bopmusikkens udfordrende og provokerende rytmer; en sproglig musikalsk accent, hvor stavelsernes længde og tryk, stemningsindhold, sproglige rytme, takt, hurtighed, pausering, stemme- og lydfarve samt tonegang og-højde spillede en helt anderledes rolle end i realistisk prosa. Kerouacs inspirationer kom dog også fra andre kilder end jazzmusik. F.eks. har han flere steder fremhævet Neal Cassadys brevstil, hans 'kick-writing' som forbillede.

Opfattelsen af jazzen som et orgiastisk, dionysisk og dityrambisk 'mindblowing' fænomen, og især at den blev fremført for et tilstedeværende publikum (en slags 'menighed') førte – ved siden af inspirationen på det tekstlige plan – desuden til forsøg på at fusionere tekst og musik, og Jazz & Poetry-arrangementer blev store tilløbsstykker. Når man ser og læser det skrevne digt, hører det blive læst op eller 'performed' til musik, kan det synes som om der er tale om tre tekster, der i hvert fald har tre forskellige udtryk: forholdet mellem først den skrevne, autonome tekst og satsbilledet (metrum, prosodi, syntaks, interpunktion, konjunktioner, rim og rytme): dernæst stemme, krop, gester – og endelig jazzmusikken: dens lyd (melodik og harmonik), rytme, synkoper (forskydning af en forventet akcentuering) og improvisation. Men fælles er grundlæggende forholdet til lyd, tid og rytme. De mange forsøg med at kombinere jazz og poesi er symptomatiske for orienteringen mod det dionysiske, bort fra det apollinske. Der findes en del pladeoptagelser fra omkring 1960 (jf. diskografien), hvor allerede skrevne tekster læses op til jazzakkompagnement, dvs. hvor musikerne spiller 'baggrund', ofte blues-klicheer, eller lignende rutiner, som ikke krævede forberedelse. Der er talrige anekdoter, der synes at vise at beatforfatternes jazzbegejstring ikke modsvarede af en tilsvarende poesibegejstring hos jazzfolket. 'Now it's jazz, the whole place is roaring', skriver Kerouac, som selv eksperimenterede med Jazz & Poetry, i 'The Beat Generation', *Desolation Angels*, 1965). Tilfældet eller skæbnen ville at Charlie Parker døde på Kerouacs 33. fødselsdag, 12. marts 1955, og han skrev en serie digte til Parker (239th – 241st Choruses) i *Mexico City Blues*, 1959, men hele samlingen er klart en elegi for Parker. I de tre digte opfatter Kerouac Parker som et paradoks: en blanding af buddhist (helgen) og helt almindeligt menneske (tv-seer). Alt livs tragiske historie er den historie Parkers kunst fortæller. Kerouacs lille forord til digtsamlingen lyder: 'Jeg vil opfattes som jazzdigter, blæsende én lang blues under en søndageftermiddags jam session. Jeg tager 242 kor; mine ideer ligger ikke fast og undertiden ændrer de sig fra kor til kor eller fra midt inde i et kor til ind i midten af det næste.'

Og fusionen mellem tekst og musik foregik ikke kun i New York, men også, som nævnt, på vestkysten i San Francisco (Lawrence Ferlinghetti, Kenneth Patchen) og Los Angeles (Bert Meyers) med musikere som Shelly Manne og Jimmie Giuffre. Et særdeles vellykket eksempel på at poesi er rytmisk tale, og på at tekst og musik kan integreres på deres egne, autonome præmisser, er Ferlinghettis 'Dog' (*Jazz Canto. An Anthology of Poetry and Jazz*, Vol. 1, 1958): 'The dog trots freely in the street/and sees reality/and the things he sees/are bigger than himself/and the things he sees/are his reality'. Digtet med dets metonymiske glidende rækker – gaden, drukkenbolte, fisk i avisrapir, myrer, kyllinger i Chinatown, vandpytter, pattebørn, katte, cigarer, billardsaloner, politibetjente, Coit's Tower, kongresmedlem Doyle – bliver symbol på Storby, Kapitalisme (Det private initiativ), 'Demokrati', Ontologi, Kulturindustri ('Victor Records/His Master's Voice') – og 'Hverdagsvirkelighed', set i frø- eller hundeperspektiv. Digtet er tænkt som jazzakkompagnement, som et spontant talt, mundtligt udtryk. Man kan mærke at det er beatet, der har trukket stoffet til, rytmen er det mest afgørende for digtet – i modsætning til Kerouac og Steve Allens *J & P*-udgave af Kerouacs 'Charlie Parker', hvor musikken er en ikke-tekstintegreret baggrundsmusik (klaver-rutiner): 'Charlie Parker looked like Buddha/Charlie Parker, who recently died/Laughing at a juggler on the TV/after weeks of strain and sickness,/was called the Perfect Musician.' 'Dog' er senere blevet genindtalt/-indspillet i en anden (knap så integreret) version med helt andre musikere (Lawrence Ferlinghetti: *A Coney Island on the Mind*, 1999).

Et dansk eksempel på arbejdsprocessen mellem tekst og musik er Frank Jægers opsats i 'Digtekunst og jazz' (*Jazz-årbogen*, 1958): 'Jeg fik til opgave at skrive et essay om Ambrosius Stubs aria 'Den kiedsom Vinter gik sin Gang'. Jeg forsøgte, men kunne ikke skrive det på normal prosa. Så faldt det mig ind, at jeg her havde chancen for at opleve noget nær det samme som jazzmusikeren oplever, når han improviserer. Jeg skrev essayet på vers, indledte med Stubs egne ord, improviserede et par kor, vendte tilbage til Stubs tema for at hente nye kræfter og nye ideer til nye improvisationer, og hele tiden var den oprindelige, stabile rytme min støtte.'

John Clellon Holmes skrev den første egentlige beatroman *Go* (1952), og hans anden er jazzromanen *The Horn* (*Hornet*, 1958), hvis struktur er et vekselspil mellem 'kor' og 'riff'. Et 'kor' er betegnelsen for de enkelte, gentagne perioder, hvadenten de nu er af 12 (i blues) eller 32 takters længde, ofte delt i fire afdelinger à 8 takter (AABA-skema). A-stykkerne er melodisk og harmonisk identiske, mens B-stykket danner en kontrast. Et 'riff' er en stædigt gentagen melodisk idé, hvis vigtigste funktion er rytmisk. Det er en tilbagevendende figur, der både sammenknytter det enkelte musikstykke og akcentuerer dets rytmiske intensitet. Holmes bruger som motto et citat af Charlie Parker: 'Musik er din egen erfaring, dine tanker, din visdom. Hvis du ikke lever den, kommer den ikke ud af dit horn. De lærer dig, at musikken har sine grænser. Men kunsten har ingen grænser, mand.'

Der er danske, norske og tyske forsøg i 60'erne med *Jazz & Poesi*-fænomenet (Gustava Brandt, Corydon, Leth, Rifbjerg, Sonne – og Jan Erik Vold og Hans Magnus Enzensberger). I Danmark vandt fusionen mellem jazzen og poesien gehør hos især Peter Poulsen, Peter Laugesen og Dan Turèll, som skriver om sit udgangspunkt i musikken: 'Jeg har altid følt mig som en udpræget musikalsk forfatter. Jeg har lagt vægten på improvisation, rytme, arbejdet med elementer af litteraturen som ikke er de normale i vores kultur ... hvis man

spiller en melodi som ingen kender, en *free form*, og vil improvisere over melodien så kan ingen høre hvor man improviserer. Men spiller du en melodi alle kender ..., så følger alle med i melodilinjerne, ... alle kan høre de steder hvor du gerne vil køre ud og improvisere.' Alt dette fører frem mod 90ernes mange danske oplæsningsarrangementer og *Poetry Slam Performances*.

Den litterære beatbevægelse var en mandeverden, hvor kvinderne stod på sidelinjen, som Joyce Johnson beskriver det i sin fine erindringsbog *Minor Characters* (1983), Carolyn Cassady i *Off the Road: Twenty Years with Cassady, Kerouac and Ginsberg* (1990) og Hettie Jones i *How I Became Hettie Jones* (1990). Diane DiPrima er en markant undtagelse – hun skrev samtidig med sine mandlige kolleger, bl.a. *Memoirs of a Beatnik* (1969). Men kvinderollen faldt – i forhold til de mandlige beatforfattere – ind under kategorierne muse eller tjener.

Oprindeligt var beatbevægelsen en protest mod magtesløsheden, mod den amerikanske puritanske middelklasse. Den ønskede ikke at ændre samfundet, men trak sig tilbage i en subkultur. Langsomt, men sikkert blev bevægelsen opslugt af den amerikanske massekultur og medieindustri – og blev i begyndelsen af 60erne til en bohèmeagtig livsstil. Nogle beats blev senere politisk engagerede, ikke partipolitisk, men udenomsparlamentarisk – demonstrationer mod politibrutalitet, for legalisering af marihuana osv. Den ændrede vel ikke stort ved 50ernes USA, men den holdt liv i en utopisk-anarkistisk drøm. Med sin optagethed af østerlandsk Zen-filosofi, anti-psykiatri (jf. Carl Solomon og Ken Kesey's *Gøgereden*), euforiserende stoffer, masse- og ungdomskulturen – og deres opgør med staten, krig, materialisme, rigide middelklasseværdier og finkultur – peger beatgenerationen frem mod 60ernes ungdoms- og systemoprør og 70ernes og 80ernes bz- og punkbevægelser. Og som beatgenerationens gennembrud i massemedierne i 1957-58 kom hippiernes gennembrud sammesteds i 1967-68. 50ernes bohémegrupper vokser ind i 60ernes massebevægelser. Og ordet 'beat' bliver til 'hip', der konnoterer hippiernes livsstil. Beatforfatterne havde en varig indflydelse på den generation, der voksede op med musikken som et væsentligt alternativ til den akademiske litteraturinstitution: nogle væsentlige litterære amerikanske skikkelser i dag er Laurie Anderson, Bob Dylan, Leonard Cohen, Ed Sanders, Patti Smith og Tom Waits.

Receptionen i Europa

Det europæiske litterære landskab efter 2. verdenskrig tegnes primært af modernismen – og med så forskelligartede retninger som Det absurde teater og Den ny roman i Frankrig og Gruppe 47 i Tyskland. I England fremstår en socialrealistisk pendant til beatgenerationen: de 'vrede unge mænd', efter John Osbornes *Look Back in Anger* (*Ung vrede*, 1956), her set i en klassespecifik optik, samt Liverpool-digterne bag *The Mersey Sound*: Henri, McGough og Patten. Man kan også drage visse paralleller til de europæiske nybølgefilm o. 1960, som tematiserer den oprørske, utilpassede og nervøse unge (mand). Men selvom det litterære landskab ser broget og mangfoldigt ud, kan man flere steder drage paralleller til beatgenerationen – tematisk, narrativt og strukturelt. I det tidligere Sovjetunionen – efter Stalins død i 1953 og med Khrustjovs afsværgelse af terrorregimet (på partikongressen i 1956) og hans forsøg på 'liberalisering' af det sovjetiske samfund (indtil midt i 60erne, hvor Breshnev overtog styret) – voksede en subkulturel bevægelse frem, i opposition til det 'én-dimensionale' samfund, sideløbende, men uafhængig af

beatgenerationen; den fik kunstnerisk udtryk inden for de fleste kunstarter (*Novaya volna*, Den ny bølge). Tre af de mest fremtrædende 'dissidenter' var digterne Jevgenij Jevtusjenko, Andrej Voznesenskij og Bella Akhmadulina som i begyndelsen af 1960erne besøgte Ginsberg og Ferlinghetti i USA. Men også prosaisten Vassili Aksjonov (som er den mest 'beat'ede), filminstruktøren Andrej Tarkovskij, sangeren Vladimir Vysotsky og billedhuggeren Ernst Neizvestnij. Både beatgenerationen og den sovjetiske 'nybølge' forsøger et anarkistisk og romantisk opgør med hhv. det kapitalistiske og det kommunistiske samfund.

Det danske mentale klima stod i midten og slutningen af 50erne på bl.a. finkultur (*Heretica*) i den ene ende af spektret og massekultur i den anden. Tegneseriedebatten, f.eks., handlede om kampen mod massemediet og specielt seriehæfternes voldelige indhold, der angiveligt skulle opfordre til ungdomskriminalitet. Poul Sørensen – den selvsamme, der senere skulle oversætte Ginsbergs *Howl* – skriver i sit digt 'Signalement af tiden': 'Tegningens Superman, Helt fra en anden Klode,/Ypperstepræst ved Analfabetismens Alter,/springer, med udspændt Kappe, fra Seriebladens Spalter/gennem Øjnene ind i Læserens maabende Hoved.' (*Vinterviews*, 1956.)

Den første større danske oversigtsartikel om beatgenerationen stod som nævnt at læse i det 'klamme, højliterære' tidsskrift *Vindrosen*, nr. 4, 1959; her skriver Niels Barfoed fra et studieophold i USA om 'The Beat Generation eller De målløse profeter': 'Og det samme hovmod, som greb musen, der drak sig fuld og ville voldtage katten, har betaget The Beat Generation.' Barfoed trækker på Lawrence Lipton og John Clellon Holmes, men er stærkt kritisk over for bevægelsen. I samme nr. står Ginsbergs *Hysten* i Poul Sørensens ('Poeten') oversættelse og Ferlinghettis *Billeder fra en sounden verden* i Rifbjergs, samt Villy Sørensens positive anmeldelse af *De underjordiske*. *Vejene* blev positivt anmeldt af Erik Ulrichsen (*Perspektiv*, nr. 3, 1961) og tidligere af Bundgård Povlsen (*Vindrosen*, nr. 1, 1959). *Perspektiv*, nr. 5-6 (1967) er et temanummer om 'U.S.A. og friheden'. Elsa Gress var en stor kender af *americana* og hun skildrer beatgenerationens virkning som 'oprøret, der blev væk'. Hun ser baggrunden for 'denne og lignende former for nyromantik, som endnu må komme i en overrationaliseret verden' i 'den amerikanske tro på *discontinuity of history*, på brud i kontinuiteten, frisk start, på nytten ved at bryde, bryde op, begynde forfra. Her var en gruppe, en bohémegruppe, der højrosted og utvetydigt meldte sig ud af samfundet, vendte det ryggen, gjorde oprør – passivt oprør – men dog umiskendelig eftertrykkelig modstand, ikke mod en fortid, en stil, en enkelt idé, men mod samtiden og hvad den indebærer, mod samtiden i Amerika som slet ikke længere ligger så langt herfra, det samfund Tocqueville havde set tegne sig med alle demokratiske farer for hundrede år siden, men hvis tekniske overudvikling han ikke kunne forudse (...) Det hele var mere et spørgsmål om livsform end om 'litterær' skole eller bevægelse. Det var et samtidsoprør mod samtidsfænomener, patetisk, snusket, barnagtigt, tåbeligt, men oprør.'

Den forfatter, der både i livsstil og tematik – opgøret med provinsiel småborgerlighed – og som i hvert fald i én roman ligner beatgenerationen, er den i dag stort set ukendte Jørgen Ulrich. Den lille roman *Nederlaget* (1959) handler om en gruppe bohémere på jagt efter de store *kicks* – som personerne i Kerouacs *Vejene* og *De underjordiske*. Eller, som Søren Schou skriver i sin efterskrift til genudgivelsen af Ulrichs hovedværk *Tornene i hækken* fra 1955: 'Man lytter hellere til musik end politiske bulletiner. Moderne jazzmusikere som Charlie

Parker, Stan Getz og Zoot Sims snurrer på pladetallerkenen og danner baggrund for klanens udfoldelser, der fører dem ud på lige så hektiske som formålsløse rejser til bl.a. Madagaskar og Bretagne. Hos Ulrich er Hemingways *Lost Generation* på vej til at blive Jack Kerouacs *Beat Generation*. (Efterskrift til Jørgen Ulrich: *Tornene i hækken & På den anden side af gaden*, 2003.) Lignende enkeltstående eksempler i Sverige og Norge er Sture Dahlström og Axel Jensen.

Men en vis indflydelse fra beatgenerationen kan spores i ungdomsværker af Rifbjerg. Mere præcist kan man pege på hans Amerika-digte ('Madison Avenue Salme', 'Ave Bayway', 'Monterey' og 'Aldrig') fra *Konfrontation* (1960), som vel næppe kunne tænkes uden Ginsbergs *Howl*. Det første digt starter: 'På Madison Avenue/hvor de gale går/og gumler på provinsielle/allitterationer/og ser rasende på hinanden/ved tanken om trivialiteten/udstrakt fra Hackensack/til Poughkeepsie over/Schenectady til Skidmore...'. Rifbjerg læser på *Jazz & Poesi*-pladen 'Aldrig', som viser forfatterens klare ambivalens over for USA, dette 'kolossale, ubevægelige, selvhørende/kontinent'. Visse tematiske ligheder er der mellem Corsos 'Bomb' (*Gasoline*, 1958) og Rifbjergs 'Nultime' (*Konfrontation*, 1960). Konklusionen må blive at der er meget lidt specifikt beat'et hos de danske forfattere omkring 1960 i hverken lyrikken eller prosaen. De eneste 'rigtige' danske beats er måske familien Ulrich og så – naturligvis – Laugesen og Turèll. Men i hvert fald udgør de danske forfattere ikke en generation, hverken litterært eller tematisk, som den amerikanske, der kunne markedsføre en treenighed af litteratur, modkultur og bohémelivsstil.

Erik Thygesen udgav i 1964 den første samlede danske præsentation og oversættelse *San Francisco Renaissancen. Elleve moderne amerikanske lyrikere*. Rifbjerg slutter profetisk sin anmeldelse i *Politiken* således: 'Det er i hvert fald givet, at beatgenerationens lyriske gennembrud ikke begrænser sig til en renaissance i San Francisco, men kommer til at sætte sig spor i amerikansk poesi i det hele taget.' I undergrundsbladet *Superlove* forbinder Thygesen beatgenerationen og 60ernes hippie-generation i to store artikler: 'Hip, hipster' (nr. 12, oktober 1968) og 'Hippie' (nr. 13, november 1968), ligesom bladet bragte interviews med Burroughs (nr. 17, marts 1969) og Ginsberg (nr. 15, marts 1970). I et retrospekt skriver Thygesen: 'Jeg kom til Californien nogenlunde samtidig med at Allen Ginsberg og Lawrence Ferlinghetti debuterede, og noget af det første litteratur, jeg ragede til mig derovre som 16-17-årig, var nogle små hæfter med deres første digte. De talte direkte til mig. De indeholdt nogle genkendelsepunkter, som jeg i princippet aldrig har opgivet.' (Anne-Marie Mai & Anne Borup (red.): *Historier om nyere nordisk litteratur og kunst*, 1999, s. 179.)

I *Vindrosen*, nr. 1, 1969 – med de nye marxistiske redaktører (Jørgen Bonde Jensen, Ejvind Larsen, Hans Erik Avlund Frandsen) – skriver Ebbe Reich sin halvt fiktive, halvt dokumentariske reportage 'Grupper om eftermiddagen. Lokalhistorien som novelle'. Teksten indledes med et citat af J.-P. Sartre ('Ordet er et vist, bestemt øjeblik af handlingen og kan ikke forstås uden for denne.') og fremkommer 10 år efter Barfoeds vredt bjæffende nedgøring af beatgenerationen i samme tidsskrift. Teksten skildrer på illustrativ vis figuren 'Reich's spaltning mellem to væsensforskellige litterære miljøer – de danske højmodernister til møde på Rungstedlund, Det danske Akademi's mødested, og den nye hippie-, rock- og massekultur i Fælledparken i København, 'Dumping-festival for kulturvarer' – apollinsk vs. dionysisk. Den signalerer således – 10 år senere i Danmark end

i USA – skellet mellem den skriftorienterede finkultur og den kroporienterede massekultur. Spaltningen når helt ud i fortælle teknikken, idet forfatteren omtaler sig selv i tredje person (forfatteren Ebbe Reichs selvbiografi eller fortælleren, den fiktive figur 'Reich'?). Men vi befinder os i et klart dansk 60er-scenarie, fjernt fra de amerikanske beats – omend mentalt knapt så fjernt. Den danske, rebelske forfatters personlige, kunstneriske og sociale rolle portrætteres og diskuteres, forholdet mellem kunst og samfund problematiseres, ligesom der sendes en hilsen til Norman Mailers personlige bog om den politiske protestmarch mod Pentagon i efteråret 1967, *The Armies of the Night*.

Sporadiske omtaler og anmeldelser findes i *Jazzbladet*, og *MM* bringer mindre artikler og interviews (f.eks. 1/1983 om Ginsberg, 2/1983 med Ginsberg, og 9/1983 om Burroughs i København).

Beatgenerationen får sine vigtigste og stærkeste litterære efterfølgere i Peter Laugesen og Dan Turèlls jazzede monologer. Der er pletvise nedslag hos Henrik Bjelke, T.S. Høeg, Morten Sabroe, Klaus Lynggaard, Thomas Hvid Kromann, hvis digtsamling *Vexelstrøm* (1998) dels er camoufleret som en CD-udgivelse, dels med digte som 'Rockland' og 'Elegi til Allen Ginsberg' er en pastiche på Ginsbergs *Hyl*. Det sidste rstarter: 'Jeg så Beatgenerationens bedste hjerner ødelagt af galskab,/af dåseøl, leverkræft og svigtet af bremses/på veje dansende som anakondaer...'.

Dan Turèll sammenfatter først i 70erne hvad det vil sige at være beat: 'At være beat er at stå på et gadehjørne og være/sindssygt høj/ At være beat er at sidde i et automatvaskeri på /Gl. Kongevej og pludselig høre/Gregory Corsos stemme komme ud/af tørretumbleren (...) At være beat er at være ingenting at være villig til/at være hvad som helst/selv sig selv' (*Manuskripter om hvad som helst*, 1971). Jo, nogle hørte hylet fra Amerika!

Per Olsen har sm. Christen Kold Thomsen redigeret *Frigørelsens hyl*. En bog om den amerikanske beatgeneration, der udkommer på Syddansk Universitetsforlag efteråret 2004.

© Per Olsen (2004)

Bibliografi

Bibliografier

Ralph T. Cook: *City Lights Books: A Descriptive Bibliography* (Metuchen, N.J., and London: The Scarecrow Press, 1991).

Morgen Hickey: *The Bohemian Register: An Annotated Bibliography of the Beat Literary Movement* (Metuchen, NJ, Scarecrow Press, 1990).

David Kherdian: *Six Poets of the San Francisco Renaissance* (Fresno, Calif.: Giligia Press, 1967).

William Lawlor: *The Beat Generation: A Bibliographical Teaching Guide* (Lanham, Md.: Scarecrow Press, 1998).

Gary M. Lepper: *A Bibliographical Introduction to Seventy-Five Modern American Authors* (Berkeley, Calif.: Serendipity Books, 1976).

David S. Wirshup (red.): *The Beat Generation & Other Avant-garde Writers* (Santa Barbara, Calif.: Anacapa Books, 1977).

Interviews

Ekbert Faas (red.): *Towards a New American Poetics* (Santa Barbara, CA.: Black Sparrow Press, 1978).

Arthur & Kit Knight (red.): *The Beat Vision* (New York: Paragon, 1987).

Arthur & Kit Knight (red.): *Kerouac and the Beats: A Primary Sourcebook* (New York: Paragon, 1988).

Inger Thorup Lauridsen & Per Dalgaard: *The Beat Generation and the Russian New Wave* (Ann Arbor: Ardis, 1990).

David Meltzer (red.): *The San Francisco Poets* (New York: Ballantine Books, 1971).

David Ossman (red.): *The Sullen Art. Interviews with modern American Poets* (New York: Corinth Books, 1963).

George Plimpton (red.): *Beat Writers at Work: The Paris Review Interviews* (New York: Random House, 1999).

Barney Rosset (red.): *The Evergreen Review Reader, 1957-61* (New York: Grove Press, 1979).

Tekstantologier (engelsk)

Daisy Aldan (red.): *A New Folder. Americans: Poems and Drawings* (New York: Folder Editions, 1961).

Donald M. Allen (red.): *The New American Poetry* (New York: Grove Press, 1960).

- Donald M. Allen & Robert Creeley (red.): *New American Story* (New York: Grove Press, 1965).
- Donald M. Allen & Warren Tallman (red.): *Poetics of the The New American Poetry* (New York: Grove Press, 1973).
- Donald M. Allen & George F. Butterick (red.): *The Postmoderns: The New American Poetry Revised* (New York: Grove Press, 1982).
- Astronauts of Inner Space: An international Collection of Avant-Garde Activity* (San Francisco: Stolen Paper Review, 1966).
- Gene Baro (red.): *'Beat Poets'* (London: Vista Books, 1961)
- Beatitude Anthology* (San Francisco: City Lights Books, 1960).
- ?S. Berg & R. Mezey (red.): *Naked Poetry: Recent American Poetry in Open Forms (? : ?)*.
- Ann Charters (red.): *The Penguin Book of the Beats* (Harmondsworth: Penguin, 1993).
- Ann Charters (red.): *Beat Down To Your Soul. What Was the Beat Generation?* (Harmondsworth: Penguin, 2001).
- Carmela Ciuraru (red.): *Beat Poets* (New York: Alfred A. Knopf, 2002).
- Gene Feldman & Max Gartenberg (red.): *The Beat Generation and The Angry Young Men* (New York: The Citadel Press, 1958).
- Stanley Fisher (red.): *Beat Coast East. An Anthology of Rebellion* (New York: Excelsior Press, 1960).
- Fuck You! Underground Poem/Untergrund Gedichte* (Darmstadt: Joseph Melzer, 1968).
- Gaslight. Poetry Review: Poetry of The Beat Generation as Read in the Gaslight* (New York: John Mitchell, 1961).
- Allen Ginsberg (red.): *Poems for the Nation: A Collection of Contemporary Political Poems* (New York: Seven Stories Press, 2000).
- Nick Harvey (red.): *Mark in Time: Portraits & Poetry/San Francisco* (San Francisco: Glide, 1971).
- Park Honan (red.): *The Beats. An Anthology of 'Beat' Writing* (London: J.M. Dent & Sons, 1987).
- Laurence James (red.): *Electric Underground: A City Lights Reader* (London: New English Library, 1973).
- Leroi Jones (red.): *The Moderns. An Anthology of New Writing in America* (New York: Corinth Books, 1963).
- Ronna C. Johnson & Nancy M. Grace (red.): *Girls who wore Black: Women Writing the Beat Generation* (New Brunswick, N.J.: Rutgers University Press, 2002).
- Alan Kaufman & S.A. Griffin (red.): *The Outlaw Bible of American Poetry* (New York: Thunder's Mouth Press, 1999)
- David Kherdian (red.): *Beat Voices: An Anthology of Beat Poetry* (New York: Henry Holt, 1995).
- Arthur Winfield Knight & Glee Knight (red.): *The Beat Book* (California, Pennsylvania: The Unspeakable Visions of the Individual, 1974).
- Brenda Knight (red.): *The Women of the Beat Generation* (Berkeley, CA: Conari Press, 1996).

- Seymour Krim (red.): *The Beats* (Greenwich, Conn.: Fawcett Publications, 1960).
- Tina Morris & Dave Cunliffe (red.): *Thunderbolts of Peace and Liberation* (Blackburn, England: BB Books, 1967).
- Richard Peabody (red.): *A different Beat: Writings by women of The Beat Generation* (London: Serpent's Tail, 1997).
- M.L. Rosenthal (red.): *The New Modern Poetry. British and American Poetry Since World War II* (New York: Macmillan, 1967).
- Richard Seaver m.fl. (red.): *Writers in Revolt: An Anthology* (New York: Frederick Fell, 1963).
- Wagner. Literary Magazine. Formerly Nimbus* (Spring, 1959).
- Anne Waldman (red.): *The Beat Book. Writings from the Beat Generation* (Boston: Shambhala, 1996).
- Wholly Communion. The Film by Peter Whitehead* (London: Lorrimer Films Ltd., 1965).
- Elias Wilentz (red.): *The Beat Scene* (New York: Corinth Books, 1960).

Oversættelser

Dansk

- Erik Thygesen (red.): *San Francisco Renaissancen. Elleve moderne amerikanske lyrikere* (Risskov: Sirius, 1964).
- Poul Borum (red.): *Ny amerikansk poesi* (København: Gyldendal, 1969).

Svensk

- Jörgen Antonsson (red.): *Amerikaner* (Lund: Bakhåll, 1983).
- Reidar Ekner (red.): *Helgon & hetsporar. Poesi från Beat Generation och San Franciscorenässancen* (Stockholm: Rabén & Sjögren, 1960).
- Gunnar Harding (red.): *Amerikansk undergroundpoesi* (Stockholm: Wahlström & Widstrand, 1969).
- Gunnar Harding (red.): *Poesi från USA* (Stockholm: FiB:s lyrikklubb, 1972).
- Oswald Lindsten (red.): *20 amerikaner* (Stockholm: Castell, 1968).

Norsk

- Paal-Helge Haugen (red.): *Det nye amerikanske huset. Samtidspoesi frå USA* (Oslo: Det Norske Samlaget, 1970).
- Paal-Helge Haugen & Einar Økland (red.): *Bemann barrikadene! Fienden har sluppet løs sin pyjamas. En antologi over engelsk og amerikansk pop-poesi* (Oslo: Den norske Bokklubben, 1970).
- Jón Sveinbjørn Jónsson (red.): *LommeBeat* (Oslo: Den norske Lyrikklubben, 1999).

Tysk

- Walter Hasenclever (red.): *Junge amerikanische Literatur* (Frankfurt a. M: Ullstein, 1959).
- Gregory Corso & Walter Höllerer (red.): *Junge Amerikanische Lyrik* (München:

Carl Hanser Verlag, 1961).

Karl O. Paetel (red.): *Beat: Eine Anthologie* (Reinbek bei Hamburg: Rowohlt, 1962).

Fransk

Jean-Jacques Lebel (red.): *La Poésie de la Beat Generation* (Paris: Denoël, 1965).

Spansk

M.R. Barnatán (red.): *Antología de la 'Beat Generation'* (Barcelona: Plaza & Janes, 1972).

Analyser, litteraturhistorie & den kulturhistoriske baggrund

Mel Ash: *Beat Spirit: The Way of the Beat Writers as a Living Experience: An Interactive Workbook*

(New York: Penguin Putnam, 1997).

David Amram: *Vibrations* (New York: Thunder's Mouth Press, 1968).

Jeffrey Bartlett: *One Vast Page: Essays on the Beat Writers, their Books, and my Life, 1950-1980* (Berkeley,

CA: Provine Press, 1991).

Lee Bartlett (red.): *The Beats: Essays in Criticism* (Jefferson, North Carolina: McFarland, 1981).

Lee Bartlett: *The Sun is but a Morning Star: Studies in West Coast Poetry and Poetics* (Albuquerque: University of New Mexico Press, 1989).

Rick Beard & Leslie Cohen Berlowitz (red.): *Greenwich Village: Culture and Counterculture* (New York: Rutgers University Press, 1993).

Beat Writers at Work. The Paris Review Interviews (New York: Random House, 1999).

Daniel Belgrad: *The Culture of Spontaneity: Improvisation and the Arts in Postwar America* (Chicago: University of Chicago Press, 1998).

John G. Bellios II: *The Open Road: A Study in the Origins of the Beat Generation, 1944-1955* (Chapel Hill: The University of North Carolina, 1977).

Sacvan Bercovitch: *The American Jeremiad* (Madison: University of Wisconsin Press, 1978).

James E.B. Breslin: *From Modern to Contemporary: American Poetry, 1945-1965* (Chicago: University of Chicago Press, 1984).

Victor Brockris: *Beat Punks: New York's Underground Culture from The Beat Generation to the Punk Explosion.*

Interviews and Encounters with Allen Ginsberg (London: Da Capo Press, 2000).

Chandler Brossard (red.): *The Scene Before You: A New Approach to American Culture* (New York: Rinehardt and Co., 1955).

Anatole Broyard: 'A Portrait of the Hipster', *Partisan Review* (1948).

James Campbell: *This is the Beat Generation: New York – San Francisco – Paris* (London: Secker & Warburg, 1999).

Humphrey Carpenter: *The Angry Young Men – a Literary Comedy of the 1950s*

(Oxford: Oxford University Press, 1997).

Roy Carr m.fl. (red.): *The Hip: Hipsters, Jazz and The Beat Generation* (London: Faber & Faber, 1986).

Dale Carter (red.): *Cracking the Ike Age: Aspects of Fifties America* (Aarhus: Aarhus University Press, 1992).

Carolyn Cassady: *Off The Road: Years With Cassady, Kerouac and Ginsberg* (London: Black Spring, 1990).

Ann Charters (red.): *The Beats: Literary Bohemians in Postwar America* (Detroit: Gale Research Co., 1983).

Ann Charters: *Beats & Company. A Portrait of a Literary Generation* (Garden City, New York: Doubleday, 1986).

Samuel Charters: *Some Poems/Poets. Studies in American Underground Poetry Since 1945* (Berkeley: Oyez, 1971).

Neeli Cherkovski: *Whitman's Wild Children: Portraits of Twelve Poets* (South Royalton, Vt.: Steerforth Press, 1999).

Stephen Clay & Rodney Phillips: *A Secret Location on the Lower East Side. Adventures in Writing 1960-1980* (New York: The New York Public Library, 1998).

Bruce Cook (red.): *The Beat Generation: The Tumultuous '50s Movement and Its Impact on Today* (New York: Quill/William Morrow, 1971).

Robert Creeley: *'On the Road: Notes on Artists and Poets 1950-1966, i Poets of the Cities New York and San Francisco* (New York: E.P. Dutton, 1974).

Charles L. Crow (red.): *Itinerary: Criticism. Essays on California Writers* (Bowling Green: Bowling Green State University, 1978).

Michael Davidson: *The San Francisco Renaissance: Poetics and Community at Mid-Century* (New York: Cambridge University Press, 1989).

Fielding Dawson (red.): *The Black Mountain Book* (Rocky Mount, N.C.: North Carolina Wesleyan College Press, 1997).

Diane di Prima: *Memoirs of a Beatnik* (New York: Olympia Press, 1969).

Discourse. Theoretical Studies in Media and Culture, nos 20. 1 & 2 (Winter and Spring, 1998).

Alain Dister: *La Beat Generation: la revolution hallucinée* (Paris: Gallimard, 1997).

The Dolphin, no. 23: *Cracking the Ike Age: Aspects of Fifties America* (Aarhus: Aarhus University

Press, Autumn Issue, 1992).

Barbara Ehrenreich: *The Hearts of Men: American Dreams and the Flight from Commitment* (London: Pluto Press, 1983).

J.W. Ehrlich (red.): *Howl of the Censor* (San Carlos, Calif.: Nourse Publishing Co., 1961).

Jonathan Paul Eburn: *'Trafficking in the Void: Burroughs, Kerouac, and the Consumption of Otherness'*, *Modern Fiction Studies* 43.1 (Spring, 1997) p. 53-92.

- Barbara Ehrenreich: *The Hearts of Men: American Dreams and the Flight from Commitment* (London: Pluto Press, 1983).
- Robert S. Ellwood: *The Fifties Spiritual Marketplace: American Religion in a Decade of Conflict* (New Brunswick: Rutgers University Press, 1997).
- William Everson: 'Dionysus and the Beat Generation', i Lee Bartlett (red.): *Earth Poetry: Selected Essays and Interviews* (Berkeley, Calif.: Oyez, 1980).
- Gilles Farcet m.fl. (red.): *Allen Ginsberg & la Beat Génération* (Paris: Albin Michel, 1989).
- Christopher Felver: *Angels, Anarchists, and Gods* (Baton Rouge: Louisiana State University Press, 1996).
- Fernanda Pivano: *C'era una volta un beat: l'avventura degli anni '60* (Milano: Arcana, 1988).
- Edward Halsey Foster: *Understanding the Beats* (Columbia: University of South Carolina Press, 1992)
- Robert Frank: *The Americans* (New York: Grove Press, 1959).
- Warren French: *The San Francisco Renaissance, 1955-1960* (Boston: Twayne Publishers, 1991).
- Herbert J. Gans: *The Urban Villagers: Group and Class in the Life of Italian-Americans* (New York: Free Press, 1982 [1962]).
- Leslie Garrett: *The Beats* (New York: Scribner's, 1966).
- Eike Gebhardt: *Strategic Anomie and Contingent Valuation: Three Writers of Non-Political Dissent* (Kerouac, Burroughs, Ferlinghetti) (Connecticut, Mass.: Yale PH.D. dissertation, 1973).
- Holly George-Warren (red.): *The Rolling Stone Book of the Beats* (New York: Hyperion, 1999).
- Allen Ginsberg: *Reality Sandwiches. Snapshot Poetics: A Photographic Memoir of the Beat Era* (San Francisco: Chronicle Books, 1993).
- Albert Goldman: *Ladies and Gentlemen- Lenny Bruce* (New York: Random House, 1974).
- Marc-Olivier Gonseth: *Routes et autres voies: approche ethnologique du voyage marginal* (Neuchâtel: Institut d'ethnologie, 1982).
- Paul Goodman: *Growing Up Absurd: Problems of Youth in the Organized Society* (New York: Random House, 1960).
- Martin Green (red.): *A Kind of Beatness: Photographs of a North Beach Area 1950-1965* (San Francisco: Focus Gallery, 196?).
- David Halberstam: *The Fifties* (New York: Villard, 1993).
- Ihab Hassan: *Radical Innocence: Studies in the Contemporary American Novel* (Princeton, N.J.: Princeton University Press, 1961).
- Frederik Hetman: *Dies Land is unser: die Beat-Poeten William S. Burroughs, Allen Ginsberg, Jack Kerouac?* (München: List 1993).

- Walter L. Hixon: *Parting the Curtain: Propaganda, Culture, and the Cold War, 1945-1961* (New York: St. Martin's Press, 1997).
- John Clellon Holmes: *Nothing More to Declare* (New York: E.P. Dutton & Co., 1967).
- John Clellon Holmes: *Passionate Opinions: The Cultural Essays* (Fayetteville: University of Arkansas, 1988).
- Rudi Horemans (red.): *Beat Indeed!* (Antwerpen: EXA, 1985).
- Joyce Johnson: *Minor Characters: A Young Woman's Coming-of-Age in the Beat Orbit of Jack Kerouac* (Boston: Houghton Mifflin, 1983; dansk: Bipersoner).
- Hans-Christian Kirsch: *On the Road: die Beat-Poeten William S. Burroughs, Allen Ginsberg, Jack Kerouac* (Reinbek bei Hamburg: Rowohlt, 1995).
- Laurel Klinger-Vartabedian & Robert A. Vartabedian: 'Media and Discourse in the Twentieth-Century Coffeehouse Movement', i *Journal of Popular Culture* 26.3 (winter 1992).
- Arthur Winfield Knight & Kit Knight (red.): *The Beat Vision: A Primary Sourcebook* (New York: Paragon House Publishers, 1987).
- Brenda Knight (red.): *Women of the Beat Generation. The Writers, Artists and Muses at the Heart of a Revolution* (Berkeley, CA: Conari Press, 1996).
- Michael Kohtes: *Der Rausch in Worten: zur Welt- und Drogenerfahrung der Surrealisten und Beatniks: ein Essay* (Marburg: Jonas, 1987).
- Jay Landesman (red.): *Neurotica: The Authentic Voice of the Beat Generation* (London: Jay Landesman, Ltd., 1981).
- John Lardas: *The Bop Apocalypse: The Religious Visions of Kerouac, Ginsberg, and Burroughs* (Urbana & Chicago: University of Illinois Press, 2001).
- ?Wayne Lawson: 'The Beats', I *Encyclopedia Americana* 1958 Annual (? : ?, 195?).
- A. Robert Lee (red.): *The Beat Generation Writers* (London: Pluto Press, 1996).
- Yves Le Pellec (red.): *Beat Generation* (Paris: Edition Subervie, 1975).
- Les Lettres Nouvelles* 4, Juin 1960 (Paris: Editions René Julliard, 1960).
- Jack Lind: *Leo's Place. An Oral History of the Beats in San Francisco's North Beach* (Søborg: Det danske Idéselskab, 1998).
- Lawrence Lipton: *The Holy Barbarians* (New York: Julian Messner, 1959).
- Norman Mailer: 'The White Negro. Superficial Reflections on the Hipster', i *Advertisements for Myself*, (New York: Putnam, 1959).
- Lewis MacAdams: *Birth of the Cool: Beat, bebop & the American Vant-garde* (New York: Scribner, 2002).
- Bill Manville: *Saloon Society* (New York: Dell, 1960).
- Manuel Luis Martinez: *Countering the Counterculture: Rereading Postwar American Dissent from Jack Kerouac to Tomas Rivera* (Madison, Mis.: University of Wisconsin Press, 2003).
- John Arthur Maynard: *Venice West: The Beat Generation in Southern California* (New Brunswick: Rutgers University Press, 1991).
- Michael McClure: *Scratching the Beat Surface: Essays on New Vision from Blake to Kerouac* (New York: Penguin Books, 1994).

- Fred McDarrah: *Kerouac & Friends: A Beat Generation Album* (New York: William Morrow and Company, 1985).
- Fred W. & Gloria McDarrah: *Beat Generation: Glory Days in Greenwich Village* (New York: Schirmer Books, 1996).
- Dennis McNally: *Desolate Angel. Jack Kerouac, The Beat Generation, and America* (New York: Random House, 1979).
- David Meltzer (red.): *The San Francisco Poets* (New York: Ballantine Books, 1971).
- David Meltzer: *San Francisco Beat: Talking with the Poets* (San Francisco: City Lights Books, 2001).
- Joanne Meyerowitz (red.): *Not June Cleaver: Women and Gender in Postwar America, 1945-1960* (Philadelphia: Temple University Press, 1994).
- Barry Miles: *The Beat Hotel: Ginsberg, Burroughs, and Corso in Paris, 1958-1963* (New York: Grove Press, 2000).
- Douglas T. Miller & Marion Nowak: *The Fifties: The Way We Really Were* (Garden City, N.Y.: Doubleday, 1977).
- Cornelis A. van Minnen m.fl. (red.): *Beat Culture: The 1950s and Beyond* (Amsterdam: VU University Press, 1999).
- Harry T. Moore: 'Enter Beatniks: The Bohème of 1960', i Albert Parry: *Garrets and Pretenders: A History of Bohemianism in America* (New York: Dover Publications, 1960).
- Bill Morgan: *The Beat Generation in New York. A Walking Tour of Jack Kerouac's City* (San Francisco: City Lights Books, 1997).
- Kostas Myrsiades (red.): *The Beat Generation: Critical Essays* (New York: Peter Lang, 2002).
- John Natsoulas m.fl.: *The Beat Galleries and Beyond* (Davis, Calif.: John Natsoulas Press, 1996).
- Thomas Newhouse: *The Beat Generation and the Popular Novel in the United States, 1945-1970* (Jefferson, N.C.: McFarland, 2000).
- Mark Noferi: 'Jazz and the Beat Generation: The Musical Model in Literature', i *Jazz and American Culture* 3 (Fall 1997).
- Pierre Nora: 'Generation', i *Les lieux de mémoire* (Paris: Gallimard, 1984-92).
- John Osborne: 'The Beats', i Neil Roberts (red.): *A Companion to Twentieth-Century Poetry* (Oxford: Blackwell, 2001).
- Geoffrey Ostergaard: *Latter-Day Anarchism; the Politics of the American Beat Generation* (Ahmedabad, Harold Laski Institute of Political Science, 1964)
- Thomas Parkinson (red.): *A Casebook on the Beat* (New York: Thomas Y. Crowell Co., 1961).
- Richard Peabody (red.): *A Different Beat. Writings by Women of the Beat Generation* (London: Serpent's Tail, 1997).
- Richard Pells: *The Liberal Mind in a Conservative Age: American Intellectuals in the 1940s and 1950s* (New York: Harper and Row, 1985).
- Albert Perry: *Garrets and Pretenders* (New York: Dover, 1960).
- Lisa Philips (red.): *Beat Culture and the New America 1950-1965* (New York: Whitney Museum of American Art, 1995).

- Norman Podhoretz: 'The Know-Nothing Bohemians', i *Doings and Undoings: The Fifties and After in American Writing* (New York: The Noonday Press, 1964).
- Ned Polsky: *Hustlers, Beats, and Others* (New York, N.Y.: Lyons Press, 1998) [1965].
- Elwin H. Powell: 'Beyond Utopia: The 'Beat Generation' as a Challenge for the Sociology of Knowledge', i Arnold M. Rose (red.): *Human Behavior and Social Progress* (London: Routledge and Kegan Paul, 1977).
- Stephen Prothero: 'On the Holy Road: The Beat Movement as a Spiritual Protest', i *Harvard Theological Review* 84, no 2 (1991).
- Jonah Raskin: *American Scream: Allen Ginsberg's Howl and the Making of the Beat Generation* (Berkeley: University of California Press, 2004).
- Kenneth Rexroth: 'Disengagement: The Art of the Beat Generation', optrykt i *The Alternative Society: Essays from the other World* (New York: Herder and Herder, 1970). [1957].
- Francis J. Rigney & L. Douglas Smith: *The Real Bohemia. A Sociological and Psychological Study of the 'Beats'* (New York: Basic Books, 1961).
- Franklin Rosemond (red.): *From Bughouse Square to the Beat Generation: Selected Ravings of Slim Brundage* (Chicago: Charles Kerr, 1997).
- M.L. Rosenthal: *The New Modern Poetry: British and American Poetry Since World War II* (New York: Macmillan, 1967).
- Barney Rossett (red.): *Evergreen Review Reader, 1957-1966* (New York: Blue Moon, 1993).
- Theodore Roszak: *The Making of a Counter Culture. Reflections on the Technocratic Society and Its Youthful Opposition* (New York: Doubleday, 1969).
- Gregor Roy: *Beat Literature* (New York: Monarch Press, 1966).
- Jamie Russell: *The Beat Generation* (Harpenden: Pocket Essentials, 2002).
- Ed Sanders: *Tales of Beatnik Glory* (New York: Stonehill, 1973).
- Jennie Skerl (red.): *Reconstructing the Beats* (New York: Palgrave Macmillan, 2004).
- Frances Stonor Saunders: *Who paid the Piper? The CIA and the Cultural Cold War* (London: Granta Books, 2000).
- Christopher Sawyer-Laucanno: *The Continual Pilgrimage: American Writers in Paris 1944-1960* (London: Bloomsbury, 1992).
- Thomas Hill Schaub: *American Fiction in the Cold War* (Madison: University of Wisconsin Press, 1991).
- Michael Schumacher: *Dharma Lion: A Critical Biography of Allen Ginsberg* (New York: St. Martin's Press, 1992).
- Marilyn M. Schwartz: *From Beat to Beatific: Religious Ideas in the Writings of Kerouac, Ginsberg, and Corso* (University of California-Davis Ph.D. dissertation, 1976).
- Joshua Wolf Shenk: *Best Minds: The Beat Generation Writers, their Critics, and 1950s America* (Thesis, Harvard University, 1993).
- Jennie Skerl (red.): *Reconstructing the Beats* (New York: Palgrave Macmillan, 2004).
- Michael & Steffen Skovmand (red.): *The Angry Young Men* (København: Akademisk Forlag, 1975).
- Gary Snyder: 'Notes on the Beat Generation' + 'The New Wind', i *American Poetry* 2, no 1 (Fall 1984).

- Rebecca Solnit: *Secret Exhibition: Six Californian Artists of the Cold War Era* (San Francisco: City Lights, 1990).
- 'Squaresville U.S.A. vs. Beatsville' (*Life*, 21 September, 1959).
- W.T. Lhamond Deliberte Speed: *The Origins of a Cultural Style in the American 1950s* (Washington: Smithsonian Press, 1990).
- Gregory Stephenson: *The Daybreak Boys: Essays on the Literature of the Beat Generation* (Carbondale, Illinois: Southern Illinois University Press, 1990).
- Geoffrey Stokes (red.): *The Village Voice Anthology (1956-1980): Twenty-five Years of Writing from the Village Voice* (New York: William Morrow, 1982).
- Ronald Sukenick: *Down and In: Life in the Underground* (New York: Collier, 1988).
- Tony Tanner: *City of Words: American Fiction 1950-1970* (London: Jonathan Cape, 1971).
- William R. Taylor (red.). *Inventing Times Square: Commerce and Culture at the Crossroads of the World* (New York: Russell Sage Foundation, 1991).
- Teaching Beat Literature*. College Literature. Special Issue 27.1 (Winter 2000).
- Matt Theado (red.): *The Beats: A Documentary Volume* (Detroit: Gale Group, 2001).
- Matt Theado (red.): *The Beats: A Literary Reference* (New York: Carroll & Graf, 2003).
- Carole Tonkinson (red.): *Big Sky Mind: Buddhism and the Beat Generation* (New York: Riverhead Books, 1995).
- Diana Trilling: 'The Other Night at Columbia: A Report from the Academy', i *Partisan Review* 26.2 (Spring 1959).
- Helen Tworokov (red.): 'Buddhism and the Beat Generation', *Tricycle, the Buddhist Review* 5, no. 1 (Fall, 1995).
- John Tytell: *Naked Angels: The Lives & Literature of the Beat Generation* (New York: McGraw-Hill, 1976).
- John Tytell: *Paradise Outlaws: Remembering the Beats* (New York: William Morrow and Company, 1999).
- David L. Ulin: 'The Disappearing Bohemian', i *Hungry Mind Review* (Winter 1998-1999).
- Dan Wakefield: *New York in the '50s* (Boston: Houghton-Mifflin, 1992).
- Anne Waldman & Marilyn Webb (red.): *Talking Poetics from Naropa Institute, Annals of the Jack Kerouac School of Disembodied Poetics* (Boulder, Colorado: Shambhala Publications, 1978).
- ?Dawn Ward: *Tracing Automatism: A Philosophical Investigation of the Method and its Emergence in the Art and Literature in the United States from 1944 to 1962* (New York: ?, 1997).
- Steven Watson: *The Birth of the Beat Generation: Visionaries, Rebels, and Hipsters, 1944-1960* (New York: Pantheon Books, 1995).
- Alan Watts: 'Beat Zen, Square Zen, and Zen', i *This Is It, and other Essays in spiritual Experience* (New York: Pantheon Books, 1960).
- Preston Whaley: *Blows like a Horn: Beat Writing, Jazz, Style, and Markets in Transformation of U.S. Culture* (Cambridge, Mass.: Harvard University Press, 2004).

- Stephen J. Whitfield: *The Culture of the Cold War* (Baltimore: John Hopkins University Press, 1991).
- Daniel Wolf & Edwin Fancher (red.): *The Village Voice Reader: A Mixed Bag from the Greenwich Village Newspaper* (Garden City, N.Y.: Doubleday, 1962).
- Tom Wolfe: *The Kandy-Kolored Tangerine-Flake Streamlike Baby* (New York: Noonday Press, 1966).
- Lynn M. Zott (red.): *The Beat Generation: A Gale Critical Companion* (Detroit: Gale, 2003).
- Skandinavisk**
- Anglo Files # 102 (Tema: Amerikansk kultur), 1997.
- Niels Barfoed: 'The Beat Generation eller De målløse profeter', i *Ajournføringer. Litterær kritik i udvalg* (København: Fremad, 1966).
- Erling Bjøl: *U.S.A. bag facaden* (København: Hirshsprung, 1952).
- Allan de Waal (red.): *Tæring eller næring. 1950'erne i Danmark* (København: Gyldendal, 1987).
- Elsa Gress: 'Oprøret der blev væk: absurd, angry and beat', i *Prometheus på flugt* (Fredensborg: Arena, 1961).
- Allis Helleland (red.): *50'erne – Danmark og dansk kunst* (Aarhus: Aarhus Kunstmuseums Forlag, 1992).
- HS-Dansk, nr. 66 (Tema: 50'erne), 1997.
- F.J. Billeskov Jansen (red.): *Tværsnit. Europæisk modernisme efter krigen* (København: Borgen, 1965)
- Kritik 158 (Tema: Halvtredserne, 2002).
- Kulturdebatten 1961-62 (København: Studentersamfundets skrifter, 1963).
- Henrik List: *Tilbage til Tanger. En pilgrimsrejse i Beat-generationens fodspor* (København: Tiderne Skifter, 1997).
- Per Olsen: 'Frigørelsens hylen. Den amerikanske beatgeneration & jazz', i *Spring. Tidsskrift for moderne dansk litteratur*, nr. 21, 2004 (Tema: Musik og litteratur).
- Per Olsen & Christen Kold Thomsen (red.): *Frigørelsens hylen. En bog om den amerikanske beatgeneration* (Odense: Syddansk Universitetsforlag, 2004).
- Perspektiv, nr. 5-6 (Tema: U.S.A. og friheden) (København: Hans Reitzel, 1967).
- Göran Printz-Påhlson: 'Det dubbla arvet: från 'beat'-generationen till den judiska renässancen', i amerikansk prosa, i *Slutna världar. Öppen rymd* (Stockholm: Bo Cavefors Bokförlag, 1971).
- Søren Schou: *Og andre forfattere. Dansk fiktionsprosa 1945-60* (København: Roskilde Universitetsforlag, 2001).
- Jeff Shero: 'Burroughs-interview', i *Superlove*, nr. 17, marts 1969.
- Finn Slumstrup: 'Åbent øje, åbent hjerte', i – og der er kaffe bagefter. *Bidrag til den nødvendige samtale* (Jelling: Attika, 1977).
- Erik Thygesen: 'Hip, Hipster. Amerikanske miljøer 1957-68', i *Superlove*, nr. 12, oktober 1968.
- Erik Thygesen: 'Hippie', i *Superlove*, nr. 13, november 1968.
- Lasse Tømte: 'Underground', i *PaxLeksikon*, bind 6 (Oslo: Pax Forlag, 1981).
- Jan Erik Vold: *Entusiastiske essays. Klippbok 1960-75* (Oslo: Gyldendal, 1976).
- Vindrosen, nr. 4 (Tema: USA) (København: Gyldendal, 1959).

Vindrosen, nr. 7 (Tema: Jazz & Poesi) (København: Gyldendal, 1963).

Danske skøn- og faglitterære antologier (som ikke er beat-relaterede, men som viser hvad der skrives og diskuteres i Danmark i 1950'erne og begyndelsen af 60erne og giver den litterære og kulturhistoriske baggrund)

Carl Erik Bay (red.): *Dialog. En antologi* (København: Gyldendal, 1978).

Vibeke Blaksteen & John Svane Jakobsen (red.): *50'erne* (København: Gyldendal, 1998).

Lene & Thomas Bredsdorff (red.): *Dansk prosa 1955-70* (København: Gyldendal, 1972).

Torben Brostrøm (red.): *Den ny poesi* (København: Gyldendal, 1962).

Viggo Clausen (red.): *Dramatik* (København: Gyldendal, 1976).

Dansk Noter, nr. 4, 2002 (Tema: Tid – tilbageblik på 60'erne).

Dansk radiodramatik. Et udvalg fra Radioteatrets repertoire 1957-67, 1-2 (København: Fremad, 1967-68).

Bente Hansen m. fl. (red.): *Dengang i 60'erne. Billeder fra dengang, tekster fra i dag* (København:

Informations Forlag, 1978).

Per Højholt & Steffen Hejlskov Larsen (red.): *Og. En tekstantologi* (København: Schønberg, 1971).

F.J. Billeskov Jansen (red.): *Tværsnit. Europæisk modernisme efter krigen* (København: Borgen, 1965)

Erik Vagn Jensen (red.): *Ny-Radikalismen. En antologi* (København: Gyldendal, 1965).

Hans Lyngby Jepsen (red.): *50ernes danske novelle* (København: Aschehoug, 1966).

Steffen Hejlskov Larsen (red.): *Dansk lyrik 1955-1965. Modernismens lyrikere* (København: Gyldendal, 1967).

Steffen Hejlskov Larsen (red.): *Tekster 1965-1970. Systemdigtning i Danmark* (København: Gyldendal, 1971).

Christian Ludvigsen (red.): *Moderne dansk dramatik* (Fredensborg: Arena, 1966).

Vagn Lundbye (red.): *Texter fra slutningen af 60erne* (København: Borgen, 1969).

Anne-Marie Mai & Anne Borup (red.): *Historier om nyere nordisk litteratur og kunst* (København: Gad, 1999).

Museum midt på dagen (København: Hans Reitzel, 1967).

Hans-Jørgen Nielsen (red.): *Eksempler. En generationsantologi* (København: Borgen, 1968).

Hans Jørgen Nielsen (red.): *Dommedagsbasun og rock'n'roll. En antologi af tekster fra litteraturen, massekulturen og kulturdebatten 1948-59* (København: Medusa, 1989).

Henrik Noer (red.): *Ny litteratur. En samling* (Jelling: Attika, 1973).

Ny dansk novellekunst. En antologi udsendt i Danmarks Radio (København: Fremad, 1965).

Perspektiv, nr. 5-6 (Tema: U.S.A. og friheden), 1967.

Samlerens antologi af nordisk litteratur, bind 10. Perioden 1940-1960 + bind 11. Perioden 1960-

1973 (København: Samlerens Forlag, 1981 og 1979).

Standpunkter. 22 danske forfattere tilkendegiver deres holdning til tidens spørgsmål (Fredensborg: Arena, 1958).

Hanne Marie Svendsen (red.): *Rif! Klaus Rifbjerg-journalistik* (København: Gyldendal,

1967)

Werner Svendsen (red.): *Midt i en Quiz-tid. 12 indlæg* (København: Gyldendal, 1958).

Jens Schoustrup Thomsen (red.): *Virkeligheden der voksede. Litterær kulturdebat i tresserne* (København: Gyldendal, 1970).

Erik Thygesen (red.): *Prosa. En antologi* (København: Rhodos, 1970).

Ole Wivel (red.): *Heretica. En antologi af essays og digte fra tidsskriftets seks årgange* (København: Gyldendal, 1962).

Ole Wivel (red.): *Vindrosen* (København: Vindrose, 1980).

Jess Ørnsbo (red.): *Ny dansk lyrik* (København: Gyldendal, 1965).

Baggrundsteori (sociologi)

Th. W. Adorno: *The Authorian Personality*

David Riesman: *The Lonely Crowd: A Study of the Changing American Character* (New Haven: Yale University Press, 1950; dansk: Det ensomme masse menneske).

Hannah Arendt: *The Origins of Totalitarianism* (New York: Harcourt, Brace, 1951).

Vance Packard: *The Hidden Persuaders* (New York: D. McKay Co., 1957) og *The Status Seekers* (New York: D. McKay, 1959).

C. Wright Mills: *White Collar. The American Middle Classes* (New York: Oxford University Press, 1951; dansk: De nye middelklasser, 1951), og *The Power Elite* (New York: Oxford University Press, 1956).

William H. Whyte: *The Organization Man* (1956).

John Kenneth Galbraith: *The Affluent Society* (Boston: Houghton Mifflin, 1958; dansk: Det rige samfund, 1958).

Daniel Bell: *The End of Ideology: On the Exhaustion of Political Ideas in the Fifties* (Glencoe: Free Press, 1960).

Daniel J. Boorstin: *The Image or What happened to the American Dream* (New York: Atheneum, 1961; dansk: Den syntetiske verden).

Edgar Morin: *L'esprit du temps. Essai sur la culture de masse* (Paris: Grasset, 1962 ; dansk: Signalement af vor tid. Et essay om massekulturen).

Richard Pells: *The Liberal Mind in a Conservative Age: American Intellectuals in the 1940s and 1950s* (New York: Harper and Row, 1958).

Betty Friedan: *The Feminine Mystique* (New York: Norton, 1963; dansk: Farvel, kvindesag, 1963).

Humor & satire

William F. Brown: *Beat, Beat, Beat. A hip Collection of cool Cartoons about Life and Love among Beatniks* (New York: Signet, 1959).

Beatnik: The Magazine for Hipsters (Mad Magazine Parody, july 1960).

Lord Buckley: *A Hiparama of the Classics* (San Francisco: City Lights, 1960).

Jules Feiffer: *Sick, Sick, Sick. A Guide to Non-Confident Living* (New York: McGraw-Hill, 1958).

?Eric 'Big Daddy' Nord: *As He Sees It* (? : Free Press, 1968).

Bob Reisner (red.): *Beat Jokes, Bop Humor & Cool Cartoons* (New York: The Citadel Press, 1961).

Mark Ricketts: *Nowheresville* (Orange, CA: Image Comics, 2002).

Robert Shure: *Twink* (San Francisco: City Lights, 1958).

Ashley Talbot: *Beat Speak: An Illustrated Beat Glossary Circa: 1956-1959* (Sudbury, Mass.: Walter Row Press, 1996).
Yak, Yak. A Pathology of Humor (New York: Dell, 1961).

Om beatgenerationen på film

Discourse: Theoretical Studies in Media and Culture. No. 20.1 & 2: *The Silent Beat* (Winter and Spring, 1998).

Janet Forman: *The Beat Generation* (New York: Fox Forber Video, 1998).

Jack Sargeant (red.): *The Naked Lens: An Illustrated History of Beat Cinema* (London: Creation Books, 1997).

David Sterritt: *Mad to be Saved: The Beats, the '50s, and Film* (Carbondale: Southern Illinois University Press, 1998).

David Sterritt: *Screening the Beats: Media Culture and the Beat Sensibility* (Carbondale: Southern Illinois University Press, 2004).

Spillefilm af, om og i udkanten af beatgenerationen

(amerikansk)

Michael Curtiz: *Young Man with a Horn* (Ung mand med trompet, 1950).

John Huston: *Asphalt Jungle* (Asfaltjunglen, 1950).

Otto Preminger: *The Man With the Golden Arm* (Manden med den gyldne arm, 1955).

Laslo Benedek: *The Wild One* (Vild ungdom, 1954).

Nicolas Ray: *Rebel Without a Cause* (Vildt blod, 1955).

Richard Brooks: *The Blackboard Jungle* (Vend dem ikke ryggen, 1955).

Jack Arnold: *High School Confidential!* (1958).

John Cassavetes: *Shadows* (Skygger, 1959).

Roger Corman: *A Bucket of Blood* (1959).

Robert Frank: *Pull my Daisy* (1959).

Charles Haas: *The Beat Generation* (1959).

Richard Matheson: *The Beat Generation* (1959).

Michael Anderson: *All the Fine Young Cannibals* (To gange letsind, 1960).

Ronald MacDougall: *The Subterraneans* (1960).

Robert Wise & Jerome Robbins: *West Side Story* (1961).

Shirley Clarke: *The Connection* (1962).

Conrad Rooks: *Chappaqua* (1966).

John Byrum: *Heart Beat* (1979).

Gus van Sant: *Drugstore Cowboy* (1989).

David Cronenberg: *Naked Lunch* (1991).

(Europæisk)

Luis Bunuel: *Los olvidados* (Fortabt ungdom, 1950).

Johannes Allen: *Ung leg* (1956).

Georg Tressler: *Die Halbstarken* (Afsporet ungdom, 1956).

Louis Malle: *L'ascenseur pour l'échafaud* (1957).

Marcel Carné: *Les tricheurs* (Vildfaren ungdom, 1958).

Andrzej Wajda: *Pokolenie* (En generation, 1955).

- Andrzej Wajda: *Popiół i diament* (Aske og diamanter, 1958).
 Claude Chabrol: *Les cousins* (Fætrene, 1959).
 Jack Clayton: *Room at the Top* (En plads på toppen, 1959).
 Jean-Luc Godards *À bout de souffle* (Åndeløs, 1959).
 Palle Kjærulff-Schmidt: *De sjove år* (1959).
 Francois Truffaut: *Les quatre cent coups* (Ung flugt, 1959).
 Tony Richardson: *Look Back in Anger*, (Ung vrede, 1960?).
 Karel Reisz: *Saturday Night and Sunday Morning* (Lørdag aften søndag morgen, 1961).
 Tony Richardson: *A Taste of Honey* (En duft af honning, 1961).
 Palle Kjærulff-Schmidt: *Weekend* (1962). (Jf. særnummeret af *Kosmorama*, nr. 60 med Klaus Ribbjergs manuskript, 1962).
 John Schlesinger: *Billy Liar* (Billy Løgneren, 1963).
 Mogens Vemmer: *Gade uden ende* (1963).
 Milos Forman: *One Flew Over Cuckoo's Nest* (Gøgereden, 1975).

Jazz

- ?Theodor W. Adorno (Hektor Rottweiler): 'Über Jazz', 1936, Oskar Negt (red.): *Kritische Kommunikationsforschung* (: Carl Hanser Verlag, 1973).
 David Amram: *Offbeat: Collaborating with Kerouac* (New York: Thunder's Mouth Press, 2002).
 David Amram: 'Alt, hvad du behøver i hele dit liv, er en enkelt person, som virkelig lytter' (interview af Lars Movin) + 'En lille ekskursion med hænge-udologi-universitetet', begge i *Jazz Special # 73*, december 2003/januar 2004 (København, 2003).
 Benny Andersen: 'Hvide og sorte tangenter', *Politiken* (kronik) 25.1.1976.
 ?Walter Baumgartner: 'Jazz & Poetry', Walter A. Koch (red.): *Die Welt der Lyrik*. Acta Colloquii (Bochum: , 1992) + 'På med ørene! Jan Erik Vold - Jazz & Poetry', Asmund Lien (red.): *Modernismen i skandinavisk litteratur* (Trondheim: Nordisk institutt, 1991) + 'J & P konspirasjon!', Walter Baumgartner m.fl. (red.): *Skriva om jazz - skriva som jazz. Artiklar om ord och musik* (Lund: Absalon, 2001) + 'Jazz och poesi i samspel', Hans Lund (red.): *Intermedialitet. Ord, bild och ton i samspel* (Lund: Absalon, 2002).
 Marcela Breton (red.): *Hot and Cool. Jazz Short Stories* (New York: Penguin, 1990).
 Peder Bundgaard: 'Trekanten. Af en vendekåbes bekendelser. Jazzen ifølge Peder Bundgaard', *Jazz Special*, april/maj 1999.
 Bill Crow: *Jazz Anecdotes* (New York: Oxford University Press, 1990).
Europe no. 820/821 (Tema: Jazz & littérature) Août-Septembre (Paris, 1997).
Euroman, nr. 61 (Tema: Jazz) (København, 1999).
 Bo Everling & Rolf Yrlid (red.): *Svenska texter om jazz* (Stockholm 1997).
 Sascha Feinstein & Yusef Komunyakaa (red.): *The Jazz Poetry Anthology* (Bloomington: Indiana University Press, 1994) + *The Second Set: The Jazz Poetry Anthology, Vol. 2* (Bloomington: Indiana University Press, 1996).
 ?Sascha Feinstein: *A Bibliographical Guide to Jazz Poetry* (Westport: , 1998).
 Robert Gottlieb (red.): *Reading Jazz: A Gathering of Autobiography, Reportage, and Criticism from 1919 to Now* (New York: Pantheon Books, 1999).
 Charles O. Hartman: *Jazz Text: Voice and Improvisation in Poetry, Jazz, and Song* (Princeton, NJ: Princeton University Press, 1991).
 T.S. Høeg: *Verdens 25 bedste jazzplader* (København: Rosinante, 2001).

- Jazz. 66 svenska konstnärer viser verk på temat jazz* (udstillingskatalog, Göteborg Konstmuseum, Göteborg 1986).
- Jazz Special*, # 14 februar/marts (Tema: Jazz & Poesi) (København, 1994).
- Jazzårbogen 1-6* (København, 1957-61).
- Max Jones: *Talking Jazz* (London: Macmillan, 1987).
- Frank Jæger: 'Djævelens instrument', *Den unge Jægers lidelser* (København, 1953) + 'Digtekunst og jazz', *Jazzårbogen 2* (København, 1958) + 'Notater', *Jazzårbogen 5* (København, 1961).
- Birger Jørgensen: 'Mama Don't Allow... De vrede unge mænd og jazzen', *Jazzbladet*, januar 1958.
- Birger Jørgensen: 'De nye bøger... To beat-romaner på dansk', *Jazzbladet*, december 1960.
- Kurt Kreutzfeld (red.): *Jazzhistorier fra Louis Armstrong til Charlie Parker* (København, u.å.).
- Art Lange & Nathaniel Mackey (red.): *Moments' Notice: Jazz in Poetry and Prose* (Minneapolis: Coffee Press, 1993).
- Peter Laugesen: 'Now's the Time. Jazzen ifølge Peter Laugesen', *Jazz Special*, august/september, 1997.
- Jørgen Leth: 'Jeg får ikke så mange vabler på fingrene nu. Samtale med Nordeuropas forh. bedste bassist, digteren og jazzkresmedlemmet Frank Jæger', *Jazzbladet*, oktober 1957.
- J(ørgen) L(eth): 'Men jeg slår på tromme et ensomt sted... Erik Knudsen om 'Jazz og Poetry'', *Jazzbladet*, september 1958.
- Jørgen Leth: 'Jazzen ifølge... Jørgen Leth', *Jazz Special*, juni/juli 1997.
- Lawrence Lipton: 'Jazz, the Music of the Holy Barbarians' + 'Poetry and Jazz: Love Match or Shotgun Wedding', *The Holy Barbarians* (New York: Messner, 1959).
- Klaus Lynggaard: 'Et blik op på elfenbenstårnet. Jazzen ifølge Klaus Lynggaard', *Jazz Special*, april/maj 1997.
- Lewis MacAdams: *Birth of the Cool. Beat, Bebop, and the American Avant-Garde* (New York: Free Press, 2001).
- Toni Morrison: *Jazz* (New York: Knopf, 1992).
- Jørgen Nash: *Musikbilleder, jazzportrætter & farvesange. En hyldest til jazzens guder & gudinder* (udstillingskatalog, København, 1993).
- Per Olsen (red.): *Jazztekster* (upubliceret, opgraderet kompendium, 1990 ff.).
- Per Olsen: '10 miles foran – Miles Davis, den udødelige kamæleon', i *Ekbátana tur/retur. Essays om liv og lyst især i dansk litteratur* (Århus: Aka-Print, 2003).
- Benedicta Pécseli (red.): *Øjeblikkets antændelse* (København: Copenhagen Jazzhouse, 2001).
- ?Chris Parker (red.): *B Flat, Bebop, Scat* (London: , 1986).
- Bob Rolantz: 'Whatever became of Jazz & Poetry?', Dom Cerulli m.fl. (red.): *The Jazz Word* (New York: Ballantine Books, 1960).
- Søren Schou: 'Blasert barbari – da danske forfattere mødte jazzen', *Spring. Tidsskrift for moderne dansk litteratur*, nr. 6 (Kbh. 1994).
- Tom Schroeder & Manfred Miller: 'Ich bin seit Hellas ziemlich heruntergekommen ... Apropos Jazz & Lyrik', Klaus Wolbert (red.): *That's Jazz: Der Sound des 20. Jahrhunderts: Eine Ausstellung der Stadt Darmstadt* (Darmstadt 1997).
- Frithjof Strauss: 'Poesien har sin egen jazz', Benedicta Pécseli (red.): *Øjeblikkets antændelse. Copenhagen Jazzhouse 1991-2001* (København, 2001).
- Torben Ulrich: *Jazz, bold & buddhisme* (København: Information, 2003).
- Erik Wiedemann: *Jazzen i blodet – udvalgte artikler 1951-2000* (København: Gyldendal, 2000).

Vindrosen, nr. 7 (Tema: Jazz & Poesi, København, 1963).

Diskografi

Mose Allison: *The Earth Wants You* (Blue Note, 1994).

James Austin (red.): *The Beat Generation 1-3* (med booklet, Santa Monica: Rhino Word Beat, 1992).

Amiri Baraka m.fl.: *New Music – New Poetry* (India Navigation, 1981).

Berserk on Hollywood BLVD. Poetry by Wanda Coleman, Music by Marv Evans (New Alliance, 1991).

Robert Briggs: *Poetry and the 1950s: Homage to the Beat Generation* (Sky Society, 1999).

William S. Burroughs m.fl.: *Smack My Crack* (Giorno Poetry Systems Records, 1987)

William S. Burroughs: *Dead City Radio* (Island, 1990).

William S. Burroughs: *Spare Ass Annie and Other Tales* (Island, 1993).

William Burroughs: *Call Me Burroughs* (Santa Monica: Rhino Word Beat, 1995).

William Burroughs: *The Best of William Burroughs from Giorno Poetry Systems 1-4* (New York: Mouth Almighty/Mercury Records, 199?).

Ann Charters (red.): *Howls, Raps & Roars 1-4*. Recordings from the San Francisco Poetry Renaissance. 1 (Lenny Bruce), 2 (Allen Ginsberg), 3 (Kenneth Rexroth, Lawrence Ferlinghetti, Gregory Corso, Peter Orlovsky), 4 (John Wieners, Philip Lamantia, Lew Welch, Allen Ginsberg, Philip Whalen, Michael McClure, David Meltzer, Kirby Doyle) (med booklet, Berkeley: Fantasy, 1994).

Gregory Corso: *Die On Me* (Koch Records, koc-cd-8300, 2003).

Robert Creeley & Steve Swallow: *Home* (ECM, 1979).

Dial-A-Poem: The 15th Anniversary (m. William S. Burroughs, Patti Smith, Laurie Anderson, Jim Carroll, Philip Glass, Frank Zappa, Allen Ginsberg) (You're a Hook, 1968-1983) (1983).

Hans Magnus Enzensberger: *Jazz und Lyrik* (Philips, 1963).

Lawrence Ferlinghetti & Kenneth Rexroth: *Poetry Reading at 'The Cellar'* (Fantasy, 1957).

Lawrence Ferlinghetti: *A Coney Island of the Mind* (Rykodisc, 1999).

?Lawrence Ferlinghetti: *Pictures of the Gone World* (?, 2003).

Vernon Frazer: *Sex Queens of the Berlin Turnpike* (Woodcrest, 1988).

The Fugs: *It Crawled into my Hand, Honest* (m. Allen Ginsberg og Gregory Corso) (Reprise, 1968).

Allen Ginsberg: *The Lion for Real* (Antilles, 1989).

Allen Ginsberg: *Holy Soul Jelly Roll: Poems and Songs 1-4*. Poems and Songs 1949-1993. 1 (Moloch!), 2

(Caw! Caw!), 3 (Ah!), 4 (Ashes & Blues) (med booklet, Rhino Word Beat, 1994).

Allen Ginsberg: *The Ballad of the Skeletons* (Mercury Records, 1996).

Allen Ginsberg: *Meditation Rock* (Bakhåll, 1999).

Charlie Haden & The Liberation Music Orchestra: *Dream Keeper* (Blue Note, 1991).

Langston Hughes: *The Weary Blues* (PolyGram, 1990).

Jazz Canto. An Anthology of Poetry and Jazz, Vol. 1 (World Pacific 1244, 1958).

JazzSpeak: *A Word Collection* (New Alliance, 1991).

The Jack Kerouac Collection 1-3. 1 (Poetry for The Beat Generation), 2 (Blues and Haikus), 3 (On The Beat Generation) (med booklet, Santa Monica: Rhino Word Beat,

1990).

- Jack Kerouac reads 'On the Road' (Rykodisc, 1999).
 Kerouac – kicks joy darkness (Rykodisc, 1997).
 Kronos Quartet: *Howl, U.S.A.* (Nonesuch Records, 1996).
 Charles Mingus: *The Clown* (Atlantic, 1957).
 Charles Mingus: *A Modern Jazz Symposium of Music and Poetry* (Bethlehem, 1957).
 Adrian Mitchell & Dannie Abse: *Poetry & Jazz in Concert* (Argo Records, 1961).
 Mark Murphy: *Bop for Kerouac* (Muse mcd, 1981).
 Mark Murphy: *Kerouac, Then and Now* (Muse mcd, 1989).
New Jazz Poets (Folkways, 1967).
 Ken Nordine: *Word Jazz, Vol. 1* (Rhino Word Beat, 1990).
 Kenneth Patchen Reads with the Chamber Jazz Sextet (Cadence, 1958).
 Kenneth Patchen Reads with Jazz in Canada (Folkways, 1959).
 Kenneth Rexroth: *Poetry and Jazz at the Black Hawk* (Beat Goes Poetry, 1960).
San Francisco Poets (Evergreen Records, 1958).
San Francisco Poets (Hanover Records, 1959).
San Francisco Poets (Fantasy Records, 1960).
 ?US3: *Hand on the Torch* (Blue Note, 199?).

(skandinavisk)

- The Crossover Ensemble: *Sange* (Paul la Cour) (Music Mecca, 2004).
 Christian Dorph: *Popcorn. Digte* (København: Lindhardt & Ringhof, 2000).
 Christian Yde Frostholm: *Mellem stationerne* (Resonance, 2000).
 T.S. Høeg: *Det talte ord og raske råberemser* (København: Borgen, 2001).
 Per Højholt: *Tilbage til Turbo* (Exlibris, 2001).
Jazz & poesi (København: Gyldendal, 1963).
 Frank Jæger: *Djævelens instrument* (København: Gyldendal, 1960).
 Peter Laugesen & Mindspray: *Howl on!* (København: Borgen, 2001).
 Peter Laugesen & Singvogel: *Hotellet brænder* (København: Borgen, 2003).
 Johannes L. Madsen, Halfdan E. & Martin G.: *Smarte pletter mellem fingrene* (ArtPeople, 2003).
 Nikolaj Nørlund/Michael Strunge: *Navnløs* (Exlibris, 1996).
 Peter Poulsen: *Jazz & poesi* (København: Vindrose, 2000).
 Klaus Ribbjerg: *I den lille by. Et lyrisk jazzatorium* (Exlibris, 2004).
 Morten Søndergaard: *Kompas* (København: Borgen, 2000).
Dan Turèll & Sølvstjernerne (Olufsen Records, 1993/1978).
 Dan Turèll & Halfdan E.: *Pas på pengene* (København: Borgen, 1993).
 Dan Turèll & Halfdan E.: *Glad i åbningstiden* (København: Borgen, 1996).
 Jan Erik Vold & Chet Baker: *Blåmann! Blåmann!* (Hot Club Records, 1988).
 Jan Erik Vold: *Kalenderdikt* (Oslo: Gyldendal Norsk Forlag, 1995).
 Kapstad, Vold & Venner: *Storytellers* (Hot Club Records, 1998).

Beat-ordbøger

- 'Beatnik Jive: A Primer', James Austin (red.): *The Beat Generation* (Booklet, Rhino Word Beat, 1992).
 Robert L. Chapman: *New Dictionary of American Slang* (New York: Harper and Row, 1986).
 Max Décharné: *Straight from the Fridge* (Harpenden: No Exit Press, 2000).

Eugene E. Landy: *The Underground Dictionary* (New York: Simon and Schuster, 1971).
Ashleigh Talbot: *Beat Speak: An Illustrated Beat Glossary, circa 1956-1959* (Sudbury, MA: Water Row Press, 1996).

Cd-Rom

Sue Coe et al.: *The Beat Experience* (New York: Voyager, 1995).
Ralph Lombreglia & Kate Bernhardt: *A Jack Kerouac Omnibus* (New York: Penguin Eletronics, 1995).